

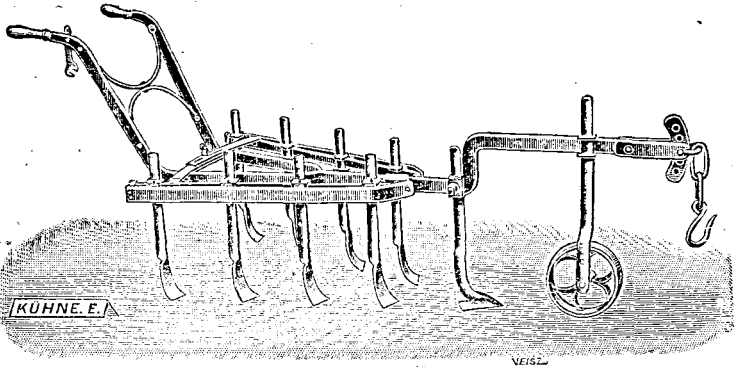
KOZOSVÁRI KIR. ÜGYÉSZSÉG
 ÉRK. 1907 APR. 28.
 S k III
 F. nek,
 Tokajra

ERDÉLYI GAZDA

XXXIX. ÉVFOLYAM.

KOZOSVÁR. 1907. APRILIS 28.

17. SZÁM.

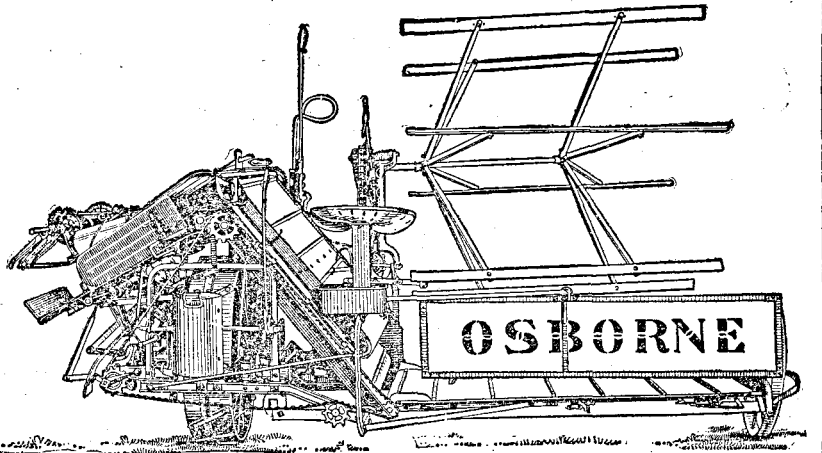

KÜHNE E. hazánk legrégebbi mezőgazdasági gépgyára által **MOSONBAN**

elismert gondos kivitelben szállítanak:

MINDENMŰ EGYSOROS KAPALÓESZKÖZÖK: Columbia Cultivátorok, Kerrmann kapálók.
LAASS rendszerű többsoros KAPALÓGÉPEK,

1672

— Burgonyamivelő eszközök, Szénagereblyék, Szénaforgatók. —

„OSBORNE”

kéveköti és marokrakó aratógépek, fűkaszaló gépek, stb.

FŐRAKTÁR:

FIÓKRAKTÁR:

Budapest, VI., Váci-körút 57a Temesvár, Gazdandvar.

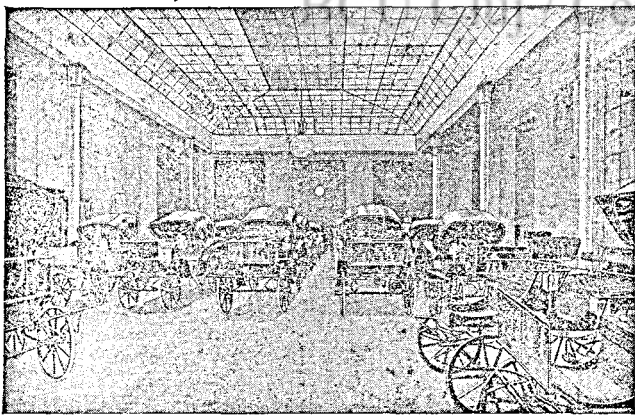
A budapesti kovács és kocsigyártó ipartestület

védnöksége alatt álló kocsiarú csarnok szövetkezet,

mint az Országos központi hitelszövetkezet tagja.

VII., Rákóczi-út 72.

Kocsiarúcsarnok

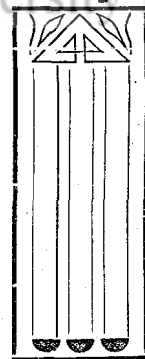

BUDAPEST,
 VII., Rákóczi-út 72.

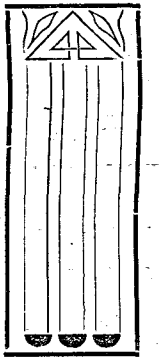
Magyarország legnagyobb kocsiraktára! Mindennemű új kocsik raktáron tartatnak. 1875

Drössler Károly cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár

Budapest, VI., Váci-körút 59. Gyár: Pozsony.

Magánjáratokat, Gőzmozgonyokat, Cséplőgépeket, úgy gőzmozgonyokhoz mint benzinlokomobilokhoz, Szalmakaszalókat, Gőzekéket, Vetőgépeket, Burgonyakiemelő gépeket és mindenféle egyéb gazdasági gépet szállít a legtekélyesebb és szilárd szerkezettel, kedvező árak és fizetési feltételek mellett.

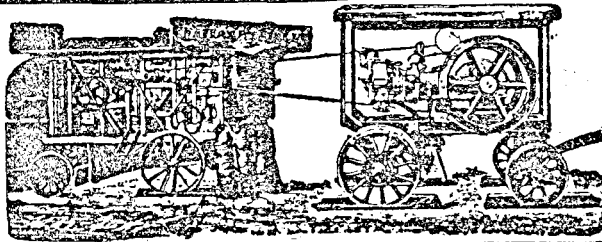

Árjajánlatok és költségvetések kívánatra díjmentesen küldetnek. Képviselek jutányos feltételek mellett felvétetnek.

A legmegbízhatóbb és legegyszerűbb kezelésű

„GLÓRIA”

benzin-petrolin motorok és motor-cséplőkészletek gazdasági és ipari célokra.

KÁLLAY motorgyárában

Budapest, VI., Nagymező-utca 43
 szerozhetők be jótállással legolcsóbb árban. 3-5 évi részletfizetésre. 1860

Tessék ezen szakértő cégtől árlapot kérni. — Használt gőzgépek cserébe vétetnek. —

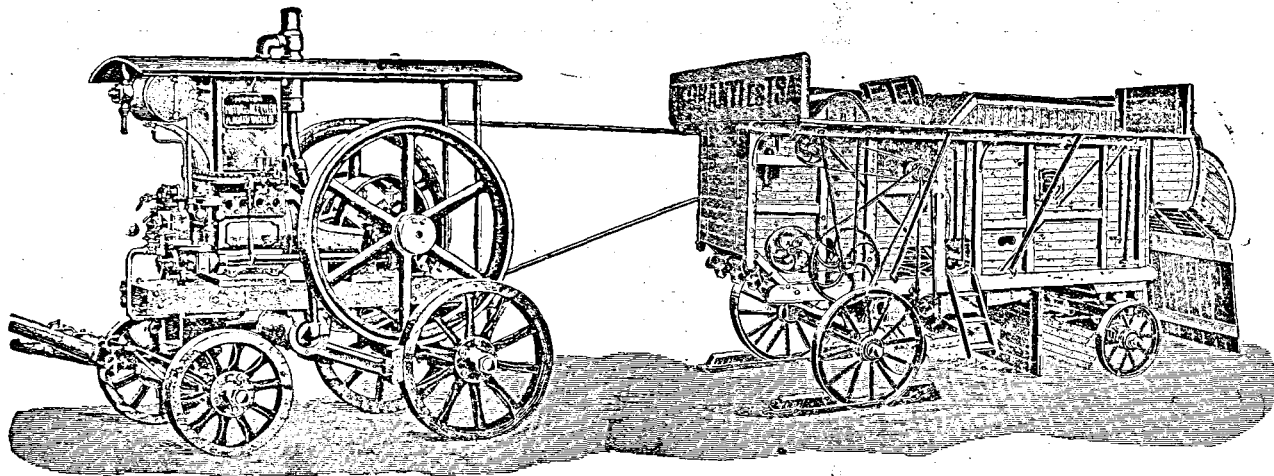
LOKOMOBILOK, GŐZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK,
 ARATÓGÉPEK, TALAJMIVELŐ ESZKÖZÖK,
 TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZÍVESEN KÜLDÜNK ÁRJEYZEKET ÉS KÖLTSÉGVETÉSEK.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGNÖKSÉGE, BUDAPEST

Nemzetközi Motor Gyári Vállalat Budapest, VIII., Aggteleki-utca 21.

A legolcsóbb üzemű
Korányi-féle
Bensin, nyersolajmotorok
és cséplőkészletek.

Állandó legnagyobb gépkiallítás.
Legmesszebbmenő jótállás!
Kedvező fizetési feltételek.
Árjegyzék és költségvetés
ingyen!

Nyersolaj motornál a fogyasztás óránként és lóerőnként **1-2 fillér.**

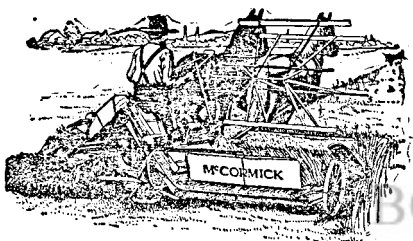
Heucke A. Hausneindorfi gőzeke-gyáros több mint 20 éven át bevált kitünő rendszerű
uti mozdonyokat, gőzeke-mozdonyokat és teljes gőzeke-készleteket szállít.

További felágosítással és ajánlattal készséggel szolgál magyarországi vezérképviselése, a:

Komárom-vidéki takarékpénztár r. t. Komáromban.

1707

Kedvező fizetési feltételek.

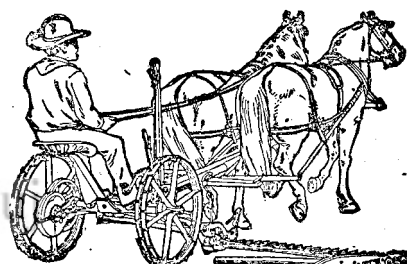
Kéveköti-aratógép.

MC. CORMICK

csikágói-aratógépgyár

Magyarországi igazgatósága és főraktára:

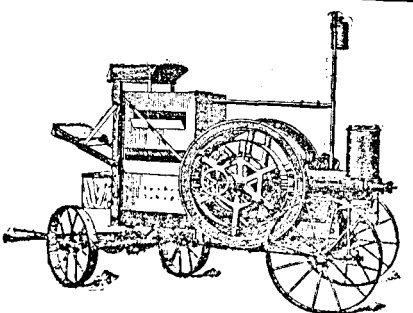
Budapest, V., Alkotmány-u. 12.

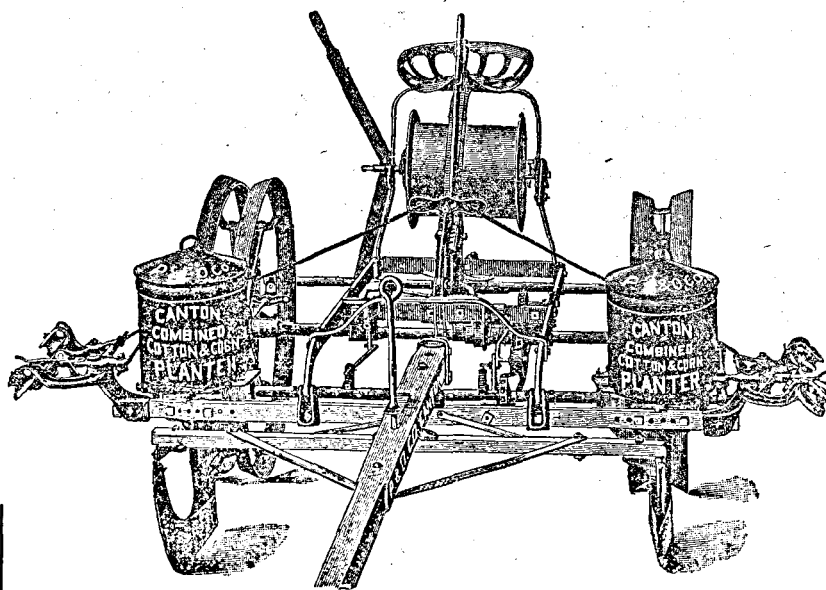
„New 4” fűkaszálógép.

Különleges gépek:

- Kéveköti-aratógép
- Marokrakó aratógép
- Fűkaszálógép 1857
- Szénaforgatógép
- Szénagyűjtőgép
- „Ohio” tengeriszártépőgép
- Tengeri-morzsológép

Benzin Lokomobil.

„Senior” tengeri-ültetőgép, a mely Herrmann-féle rendszerben autom. négyzetben ültet.

Eredeti amerikai benzín-motorok takarmánycsésze és cséplőgép-hajtás számára.

Részletes képes árjegyzéket díjmentesen küldünk.

Állandó gépkiallítás Budapesten.

Különleges eszközök:

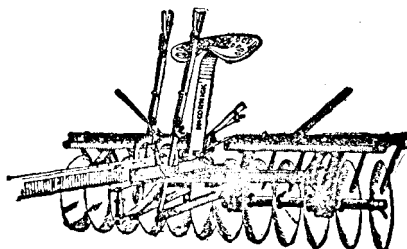
Tárcsás borona,
tarlóhántásra és vetőszántásra.

Rugófogas borona,
lazításra.

Aczel-lókapa,
tengeri- és burgonyakapálásra.

14 fogas cultivator.

Istállótrágya-szórókocsi.

Tárcsás borona.

Szuperfoszfát-műtrágyákat

a legolcsóbb napi
árakon szállít a

„KLOTILD” Első Magyar Vegyipar Részvénytársaság

BUDAPEST, V. Nádor-utca 4. sz.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
LŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASÁGI EGYESÜLET ÉS AZ
ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-U. 2. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

- A jövő. *Várady Géza.* 237
A vetésforgó alakulásáról. II. 238
A magyar marhának modernizálása kereszte-
zéssel. *Monostori Károly.* 238
Az erdélyi kopasznyaku tyúk. 239

Egyleti élet:

- Meghívó. 240

Kormányintézkedések.

- Szénkénegefeszkendő bírálata. 240

Vegyes közlemények.

- Gazdatisztek Darányi miniszternél. — A tej-
hamisítások üldözése Kolozsvárt. — Új gaz-
dakörök a Székelyföldön. — Ki akar fűtött
komlószáritó házat építtetni? — Méhtenyész-
tési tanfolyam a Székelyföldön. — Új-
verseny és kancacsikó-kiállítás. 241

Írdegetések.

Milyen takarmányrépamagot használjunk?

LINHART GYÖRGY tanár ur a m. kir. növényélet és
kórtani állomás vezetője írja:

„Az impregnált répamag már hosszú idő óta jó
hírnévnek örvend, főleg azért, hogy gyorsan és egyen-
letesen kel ki. A gyors kikelés következtében a fiatal
répanövények gyorsabban és erőteljesebben fejlődnek.
Ez oly elvitázhatatlan tény, amelyet letagadni nem lehet.

KERPELY KÁLMÁN gazdasági akadémiai tanár ur szavai:

„Ugy tapasztaltam, hogy az impregnált mag gyors-
abban fejlődik, erőteljesebben csirázik, korábban kel
ki a földből, mint a nem impregnált mag.”

Ezen tények világosan rámutatnak
arra, hogy csakis **selektált répából**
származó impregnált répamagot
vessünk!

Annál is inkább, mert az összehason-
lító kísérletek is beigazolták, hogy az
impregnált magból nyert répák sokkal
tovább és jobban tartják magukat,
mint a nem impregnált magból.

Mauthner Ödön,

1002

cs. és kir. udvari magkereskedése
BUDAPESTEN.

A jövő.

Gazdasági életünk fejlődésének utjai-
ban vészjósloán sötét felhők tornyosulnak.
A közel jövő látkepe igen sivár. Sokkal
szomorubb, mint azt talán némelyek hiszik.
Eddig is sok nehéz baj állta el utjainkat, de
most már végleg ellenünk fordul minden.

A termelési három alaptényező közül
a természettel nehéz küzdelmeink voltak a
multban, vannak a jelenben és lesznek a
jövőben is. Ezzel tehát tisztában vagyunk.
Hogy a *tőkével* hányadán állunk: azt a leg-
több gazda tudja, érzi annak fogyatéka
volta miatt nem képes előhaladni. Még
idáig a *munka* volt az, mint harmadik
alaptényező, amely boldogulásunkat nem
gátolta. Most már ez is felmondta a barát-
ságot. S ezen felmondásnak jellege, irány-
zata végleges. Ne álltassuk magunkat az
ellenkezővel, mert ez így van. Legalább
minden jel, amiből emberi elme és számítás
következtetni képes erre mutat. Mit te-
gyünk?! Hova legyünk?! Ezen töprengnek
most a gazdák száza, ezrei. A nagyobb
rész pedig csökönös nemtörődomséggel
várja a történendőket azt tartva: majd
csak megélünk valahogyan.

De nézzük csak, mi történik! A mun-
kásnép ezernyi tömegben hagyja el az
országot. Kivándorol. Statisztikai adatok
szerint 1905-ben 62 ezer kizárólag földmi-
veléssel foglalkozott munkás cserélt új
hazát. Fejlődésnek indult iparunk, főleg a
gyáripar fokozatosan mind több és több
munkás kezét von el a mezőgazdaságtól.
Új vasutak építése eddig hozzáférhetlen,
teljesen érintetlen vidékeken teszi lehetővé
az ipari termelést. A nagytőke magasabb
bérfizetéssel itt is a munkások nagy töme-
gét teszi hűtlenné addigi kenyérkereseté-
hez, a földmiveléshez. Az ily módon szám-
erejében nagyon meggyengült, még meg-
levő munkás népünk folyton elégedetlen-
kedik, szervezkedik és lehetetlen munka-
béreket követel.

Az itt elmondottak nem új dolgok.
Unos-untig tárgyalta már azokat ugy a napi
sajtó, mint szaklapjaink is. A való tényállás

azon — a fentiek mérlegeléséből leszűrt
igazságban csucsosodik ki, hogy a munka-
adó és munkás közötti kereslet és kínálat
aránya — az üzleti élet ezen mindenkori
fokmérője — a mezőgazdaságra nézve ked-
vezőtlenne vált. Megfordult a világ rendje.
Eddig a fókák nagy tömegéhez mérten
kevés volt az eszkimó. Most az arány meg-
változott.

A mezőgazdaság létalapjait mélyen
megrendítő ezen bajjal szemben igen ter-
mészetesen a gazdák is szervezkednek.
Tanácskoznak, megvitatják minden lehető
irányban a segítő módozatokat. A helyzet
súlyos voltát nagy nyomatókkal bizonyítja
a fűhöz-fához kapaszkodó kétségbeesés
által sugalt azon halvaszületett eszme
is, mely a kínai munkások behozatalára
irányul.

A gazdák tömörülése, összetartása
csekély jelentőségű azon hatalmas erővel
szemben, melyek a mai állapotot létrehoz-
ták. Talán sikerülni fog olyan módozatokat
kieszelni, amelyek ideig-óráig segíthetnek;
enyhítőleg hatnak. De mai termelési irány-
zatunk megtartását biztosító alapos, mély-
reható intézkedéseket tenni a lehetetlen-
séggel határosnak mutatkozik. Mert ugyan
minő erő lenne képes a kivándorlást meg-
akadályozni, avagy munkás népünk elsza-
kadt százezreit visszacsalogatni. Iparunk
továbbfejlődését meggátolni, avagy közle-
kedés hiányában eddig értéktelenül hevert
természeti kincsek kiaknázását, értékesülé-
sét lehetetlenné tenni nemzetgazdasági
szempontból nem lenne e valóságos öngyil-
kosság.

Nem, így segíteni nem lehet. A mun-
kás bőség volt és nincs. Visszahozni nem
áll hatalmunkban. Ezzel egyszersminden-
korra végeztünk. Mezőgazdaságunk törté-
nelmének ezt a lapját le kell zárunk örökre.
És most nyissunk egy új lapot!

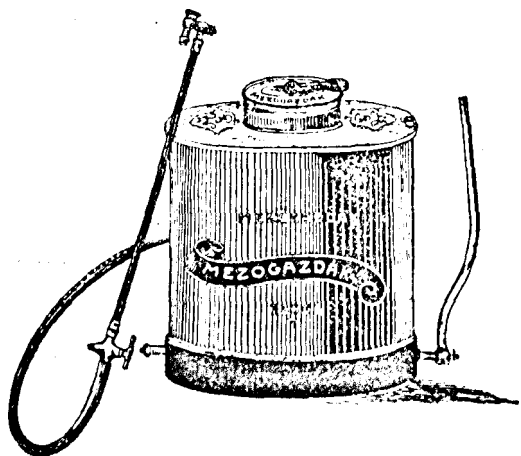
A népek és nemzetek életében habár
többé-kevésbé lassan, de folytonosan és
meg nem gátolható módon előretörő hala-
dás és fejlődés újabb meg újabb tényezőket
hoznak felszínre, amelyekkel számot vetni

Most jelent meg tavaszi és szőlőművelési
árjegyzékünk, amelyben az összes szőlővédeke-
zési anyagok, eszközök és permetezők jutányos
árai felvannak tüntetve.

Kivánatra ingyen és bérmentve megküldjük a gazdáknak.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete,

BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 31. szám.

Ára drb.-ként 42 K.

s amelyekhez alkalmazkodni nekünk gazdáknak kényszerű kötelességünk. És éppen a jelen esetben más megoldás nem létezik, mint egész termelési irányzatunkat minden részleteiben, annak kivételét legaprólékosabb árnyalataiban is át kell reformálnunk, ha a jövőben boldogulásunkat biztosítani akarjuk. Ebben a ténykedésünkben most már hatványozott mértékben van szükségünk a számítani tudás képességére. Amely gazda ezzel nem rendelkezik, azt elsajátítani nem igyekszik, az menthetetlenül elbukik.

Számítsunk! Vizsgáljuk át termelési ágazatainkat egyenként minden idevágó tényező lezsigorubb figyelembe vételével. S ha számításunk azt eredményezi, hogy pl. a gabonatermelés a magas munkabérek nem bírja meg, nem hoz jövedelmet: el vele! Termeljünk csak annyit, amennyire okvetlen szükségünk van. Számítsunk tovább! Ha azt tapasztaljuk, hogy a kevesebb munkást igénylő állattenyésztés megfelelő hasznot biztosít, karoljuk fel azt nagyobb arányokban. Szántóföldjeink egy részét alakítsuk át legelővé, ahol az indokolva van. Termeljünk nagy tömegben kevesebb munkáskezet foglalkoztató takarmánynövényeket. Termeljünk tejet, vaját, sajtot, tenyészünk baromfit nagymennyiségben. Szóval csakis olyan termékek előállításával foglalkozzunk, amelyeknek nagy kelendősége nagyobb munkabérek mellett is megfelelő árat, jövedelmet biztosít. Új utakat kell tehát keresnünk, az eddigiektől különböző célok kitűzésével kell termelésünket átalakítani olyan irányban, amelyben a kevesebb kézimunka alkalmazása legyen vezérelvünk. Termelésünk sokoldalúsága elég tág teret nyit arra, hogy számítás és helyes üzleti érzék segítségével a kívánt eredményt biztosíthassuk.

Ez az egyetlen megoldási mód az, amely a jövőnek ez idő szerint kétségbe ejtően sötét látképére fényt áraszthat. Ezen irányban kell a gazdáknak tömörülni, szervezkedni. Ezt az új irányzatot kell tárgyalni, megvitatni s ezzel egymásnak segítségére lenni. Ezen irányban mutassanak jó példát jelesebb gazdáink.

Végezetül ismételtén és a legnagyobb nyomatékkal kell hangsúlyoznunk azt, amit e helyről már sokszor megtettünk, hogy a számítani tudás, az üzleti érzék, kiválóan fontos gazdai tulajdonok, amelyeknek éppen napjainkban kimondhatatlan nagy értéke van.

Várady Géza.

A vetésforgó alakulásáról.

Habár a modern földmivelés legnagyobb eredményei a természettudományok fejlődésével váltak lehetővé és habár a mezőgazdaságnak a természettől való függését mindinkább előismerik, a vetésforgó alakulásánál a *gazdasági* szempontok egyre nagyobb mértékben érvényesülnek. *Thaer* vetésforgója abból a törekvésből indult ki, hogy a termelésben minden egyes növénynek olyan helyzet jusson, mely sajátos életviszonyainak a legjobban megfeleljen. A cél az volt, hogy a növények a külső föltételek javítása által nagyobb terméshozamára képesítsenek. *Thaer* így nyilatkozott erről: „Egy helyes, tisztán tapasztalaton alapuló rendszerrel minden, annak alkalmazására képes ember egy miveltetés alatt álló, vagy még pusztá földterületről a lehető legnagyobb termést érheti el, ha azt a földet előzőleg egészen megvizsgálta.”

Ezt a célt *Thaer* leginkább a norfolki vetésforgónak azon hatfordulós változatával érte el, amely „möglini” név alatt terjedt el. Sémája ez: kapás — tavaszi — lóhere — őszi — hüvelyes — őszi. E szerint gabona jön a kapás után, nitrogénfogyasztó a nitrogéngyűjtő után, sekélygyökérzetű növény a mélygyökérzetű után. Egyik növény sem ismétlődik közvetlen maga után, minden kalászos között olyan növény van, amely az eddigi ugarnak előnyeit képes pótolni. Ebből következik a területnek legtöbbször kihasználása, vegyi és fizikai tulajdonságainak legkedvezőbb kihasználása és a növények fejlődésének legelőnyösebb befolyásolása.

Hogy *Thaer* és mindenki, aki mezőgazdasággal foglalkozik, ezáltal elsősorban gazdasági eredményeket és nagyobb tiszta jövedelmet akart elérni, az magától értetődik. De dacára azon kijelentésének, hogy: „A mezőgazdaságtan kifejlesztésénél politikai és államtudományi, jogi és kereskedelmi ösmeretek nélkülözhetetlenek.” *Thaer* rendszerének alapjai mégis a növény fejlődéstani törvényei voltak. Ez már abból is következik, hogy a *Thaer*-féle vetésforgó nem egy pontban megelőzte az akkori gazdasági viszonyokat, hogy tehát gazdasági hasznot akkor attól nem is érhetett el teljes mértékben.

A régi háromnyomásos gazdálkodással szemben már a javított háromnyomásos gazdálkodási, még inkább a váltógazdasági rendszer a termelési viszonyoknak tökéletes változását jelentette. Régebben a kizárólagos szemtermelés uralkodott, az új rendszerrel a kapások, hüvelyesek, takarmánynövények is elterjedtek. Fejlett mezőgazdasági ipar, amelynek az újonnan bevezetett gumós- és gyökernövények szolgáltatották volna a nyersanyagot, akkor még nem volt. A kapás- és hüvelyes növények csekélyebb része szolgált emberi táplálkozásra, a nagyobbik rész pedig állati takarmánnyal.

A nagy mennyiségben rendelkezésre álló takarmány kedvező fölhasználására jutott a terjedő istállózásban, amit a kapásnövénytermesztés idézett elő a fokozott trágyaigényekkel. Az állattenyésztés akkor nem volt még a kellő magaslaton, akkor láttak benne csupán „szükséges rossz”-at, amely rossz a

nélkülözhetetlen istállótrágyatermelés miatt volt szükséges. A húsárak a gabonaárakhoz viszonyítva igen alacsonyak voltak, az arány közöttük Poroszországban például ez volt:

	Buzánál	Rozsnál	Marhabusnál
1816—20-ban	20.62	15.18	66
1900-ban	15.00	14.30	126

Nyerésre ebből a mezőgazdasági ágból akkor gondolni sem lehetett. Nagyobb takarmánytermelés akkor egyébként már azért sem látszhatott jövedelmezőnek, mert a legelők még aránytalanul nagy területeket foglaltak el akkor. A földeket használatának akkori korlátai, a nyomásos gazdálkodás kényszere és a legelőszolgalmak minden tekintetben meggátolták a *Thaer*-féle vetésforgó gazdasági sikerét.

Az a nagy mezőgazdasági reformátor tehát vetésforgó-rendszerével termésemelkedésre törekedett a kulturnövények igényeinek és a gazdasági viszonyoknak figyelembe vételével.

A mezőgazdasági tudománynak egy másik nagy alakja, *Liebig* természettudományi búvárlata alapján a vetésforgót a természettől való függés alól akarta felszabadítani. Az istállótrágyát, a jövedelmezőtlen istállózás termékét és főcélját ő egészen ásványi trágyaszerekkel akarta helyettesíteni. *Liebig* azt gondolta, hogy megfelelően megválasztott növényi tápláló anyagkeverékkel minden kulturnövényt tetszésszerűen sorrendben és ismétlésekkel lehet termeszteni a talaj összetételének figyelembevételével.

Liebig uttörő fölfedezései a növényi táplálkozás kérdését döntő módon befolyásolták; de a tapasztalat csakhamar arra tanított meg, hogy a növényi életigények ilyen egyoldalú felfogásának nincs jogosultsága és hogy az tartós eredményeket nem hozhat létre. Maga a tápláló anyagnak megfelelő mennyiségben való biztosítása sem pótolhatja a növényeknek a talaj mechanikai és fizikai állapotára irányuló szükségletét. Ehez megfelelő vetésforgó és istállótrágya használata nélkülözhetetlen.

Ennek a tapasztalatnak hatása alatt azután bűnbánóan tértek vissza a vetésforgóhoz és istállótrágyához. De a műtrágyázás előnyei akkor a mezőgazdaság részére már föl voltak tárva; *Liebig* ásványi theoriája megmutatta az utat, melyen a vetésforgó liberális kezelésével gazdasági előnyöket lehetett elérni és így a vetésforgó alakulása már a gazdasági viszonyoknak nagyobb figyelembevételével történhetett.

(Vége következik.)

A magyar marhának modernizálása keresztezéssel.

Az Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok utolsó számában *Monostori* Károlytól az alábbi, az erdélyi szarvastenyésztést felettébb érdeklő közlemény jelent meg:

A helyét több mint ezer év óta keményen álló magyar primogen-marha fölött egyre kongatják — újabb időben hovatovább hangosabban — a halálharangot. Szerencse, hogy a „leányzó” nem halt még meg, sőt nem is

„AGRÁRIA” magyar gépforgalmi részvény-társaság

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság

resicai mezőgazdasági gépgyárának vezérügynöksége

MEZŐGAZDÁK KÜLÖNÖS FIGYELMÉBE!

Egyetemes acélekék.

Eltörhetetlen tégelyacélekefej.

Páncélacél-kormánylemezek.

Magasított acél-ekéfej.

Porvédő kerekek.

Acél gerendely.

Sürgőnycim: „Agraria” Budapest. Rövidített levélcím: „Agraria” Budapest. V., Váci ut 2.

Tiszta acélananyag
s a j á t
hámorainkból.

1457

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmivelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetik.

Ekegyártár terén legelső rangú magyar gyártmány, felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

alszik. Megfogyva bár, de törve nem, máig is teljesíti a hazai mezőgazdálkodás jelentékeny részére még mindig fontos és az egyre jobban fenyegető munkáshiány miatt a jövőben még kevésbé nélkülözhető ősrégi feladatát, a munkálkodást. De éppen a megfogyatkozás folytán már majdnem ott vagyunk, hogy e kiváló élő motort alig vagyunk képesek megfizetni s dacára erőfeszítéseinknek, nem tudjuk sem élő, sem holt géppel kellőképpen helyettesíteni.

Nagy hibája igen sok embernek nálunk, hogy egy-egy marha-rókról 3-4 bőrt szeretne lehuzni s véli erősen, hogy az le is huzható.

A többoldaluan hasznosító egynémely nyugoti marhát látva, sokan feljajdulnak, hogy hát: miért nem fejlődik a mi marhánk is oly gyorsan, minek nem ad oly sok húst, tejet, mint az az X. Y. külföldi? Feledik ezenközben mindenekelőtt azt, hogy minden hasznosításban nagyhasznu, nagyképességű marha tulajdonképpen nincs: a kiváló tejelő rendszerint semmis az igában, gyenge a husban; a kiváló husmarha gyakran alig képes tejjel a borját felnevelni, igában pedig rendszerint 3-ad rendű, vagy az sem; feledik továbbá pedig (ott van az élő példa szemünk előtt), hogy bizonyos mértékig a magyar primogen marha is többoldalú pedig figyelemre méltóan többoldalú, ha úgy van a maga vérében kitenyészítve, felnevelve, kezelve és takarmányozva; feledik végre, hogy a vérrel anynyira áztatott rögje a mi hazánkban, igen sok helyen nem kedvez más minő marhának, csak annak a természet öléből alig kiragadott, edzett, konok egészségű, hatalmas erejű változatnak, amely a siki primigeniusban adva van s hogy az a több hasznu modern marha csak igen intenzív viszonyok közt állja a helyét, sőt még ott is degenerál, hogy tehát oly extensív körülmények között, a hol a hazai — csak valamelyes gondosságot is feltételezve tulajdonosáról — még mindig diszlik. Nos, akik mindezt belátják is, többnyire erejüket, képességüket meghaladó műveletnek itélik javítani, tökéletesíteni, modernizálni a magyar primogént a maga tiszta vérében (mint cselekedte és cselekszi azt egynémely tenyésztők szép sikerrel) s egyszerűbbnek, kényelmesebben gyorsabban sikert ígérőnek gondolják a keresztezést: bekeresztést minden kigondolható fajta vérenek a magyar vérebe.

Hogy mi következett ebből a hatravra vérkeveredésből, azt láthatjuk abban a quodlibet, tarka-barka állományban, melyet a tenyészkörületi kényszer se tudott ezideig számbavehető egyformaságra vinni itt az országban nagyon, de nagyon sok helyen.

A keverésnek hivi legtöbbször egyszerűen úgy gondolkodtak, hogy: veszem a magyar sikimarhát, az erős csontu, egészséges, edzett természetű, kiváló igás állat s koplalni tud remekül; belé keverem a nyugoti fajták valamelyik jó tejelő változatát, de sőt tovább is megyek és hozzáadok a keverékhez egy gyorsan fejlődő huskolosszusból is; avagy keresztezem több hasznu fajtával, és ... és lesz majd marhám, amelyet télen szalmán tartva is igazhatok, amely 2-3 éves korára meg van érve, amely 2 és 1/4 éves korában 50 kg-os borjút vet, amely ad 2500-3500 liter tejet, amely nyom a mézárós serpenyőjében 8-9 száz kilót, ad 56-60 százalék

vágósulyt, szóval tölti a bugyellárist kacagatóan.

Boldog Isten! de csak jó is volna, ha így lenne, de sajnos, nem lehet. Nem boros viz, vagy vizes bor ez, amit milligrammig is kiszámíthatunk koncentrációjára nézve. Ezért van az a zagyva össze-visszaság, az a „se hus, se hal“ a vérkeverések terén, azért van az a több balsiker, mint jó siker.

Kereszteztünk mi már magyar marhát, de egyéb fajtát is többek között legelsőrendű tejelő hollandival, legelső rendű husmarhával, t. i. angol Shorthornnal, sőt szarvatlan Galloway val is; kevertünk többhasznu pinzautit, kuhlandit, bernit, simmenthalit s mindenféle borzderest, de persze rendszerint retentenes kevés konzekvenciával s csak ott értünk el tagadhatatlanul jó eredményt is a rémitő sok rossz között, ahol végre megállapodtunk egy típus mellett, s következetesen kitarítottunk mellette. Így történt ez pl. a tolnamegyei bonyhádival, a vasmegyei pirostarkával, a Máramaros vármegyei borzderessel, a mosonmegyei frontozus típusal. Persze, nem értük el, mert el nem érhattük s nem fogjuk elérhetni soha azt a bizonyos ideális „Mädchen für Alles“ marhát, amely fejlődék gyorsan, koplaljon, de adjon sok és jó tejet, sok és jó húst s huzzon igát hajnali pirkadattól esti szürkületig. Lám a világ legjelentékenyebb marhatenyésztő és egyéb állattenyésztő államai specialisták; ilyenekké kellene, hogy legyünk mi is. Az angol, az amerikai, a francia nem akar egy állatban mindent: ott van a verseny lova, a trabberre, a poroskálója, az igás lova, a par excellencehus, a par excellence tejelő- és vajaló-marhája, husgyapjas és tejelőjuha, külön-külön tökéletes nivóra fejlesztve, tisztavérben, ha bár keresztezések útján megalkotva, vagy eredeti vérben fentartva és tökéletesítve.

Hát egy szóval se mondom, soha se is mondtam — pedig sokszor szoltam e tárgyról, — hogy a magyar marhának esetleges modernizálása keresztezéssel végkép és okvetlenül elejtendő; de mondtam és mondom, hogy a saját vérében legbiztosabb azt modernizálni, bár talán hosszadalmasabb így, mint keresztezéssel. Teleki Arvéd gróf, Sperker és többen mások megmutatták, hogy ez lehetséges s az ut, mód se titok ebben.

De ha már a magyar marha ezer éves fundamentumára építeni akar valaki valami újat, akkor mindenekelőtt ne markoljon sokat, nehogy keveset találjon szorítani. Tudjuk, hogy hasonlót hasonlóval hozva össze, hasonlót eredményez, de tudjuk, hogy szélsőségek balsikerekre vezetnek; tehát igenis, hozunk össze esetleg jól megítélt különbözőket, hogy kiegyenlítés létesülhessen, hogy tehát az a bizonyos ezer éves fundamentum a belé és reá épített épülettel nyerjen igenis értékében, de semmikép se veszélyeztessék. Mert hiszen ha jó tulajdonságaiból kiforgattatik az, akkor kár belefogni, akkor indokoltabb mindjárt ama modern épületet a maga eredeti fundamentumával felállítani, vagyis a modernizáló állatot a maga tisztavérében tenyészteni.

Nos, hogy melyik az a fajta, amely legalkalmasabb arra hogy a szürke primogeniust jó tulajdonságaiból ki nem forgassa, nevezetesen kevés igényűségét, edzett, egészséges szervezetét, munkabírását ne alterálja, sőt ha lehet emelje, de toldja meg egy kis gyors fejlődéssel, jobb tejelőképességgel, élő és vágó

sulygyarapodással, lehetőleg még kívánatosabb minőségű hússal is, de hogy melyik az a fajta, azt eddig tapasztalatainkból végleg eldönteni képesek nem vagyunk. Nem, mert az eddigi keresztezések kisebb-nagyobb sikertelenséggel épügy jártak, mint figyelemre méltó sikerrel is, de ez utóbbiak között igazán kimagasló és kívánatos mértékben meggyőző nincsen annyi, hogy határozottan nyomhatna a latban.

Legújabbban a szaklapok az ulteni néven emlegetett fajtát hozták szőnyegre.

Ezen egyéb nevekkel is (vintschgau, merani, etschthali) illetett állat nem újság ugyan hazánkban, mert több év előtt már importált ilyeneket Pick Oszvald, akkor mint importőr, ámde azóta nem beszélt róluk senki, holott ez éppen egyike azon marháknak, a melyeket a jelzett céllal komolyan számításba lehet és kell is venni.

(Folytatjuk.)

Monostori Károly.

Az erdélyi kopasznyaku tyuk.

A Budapesten megjelenő „Baromfitenyésztők Lapja“ utolsó számában az erdélyi kopasznyaku tyukról közöl cikket.

Nincs tyukfajta ugyszólván, — mondja a cikk — amelynek eredetét oly sűrű homály fedné, mint ennek a kiváló gazdasági baromfinak. Csak annyi bizonyos, hogy a mult század 70-es éveiben Szeremley földbirtokos neje mutatta először be egy bécsi baromfi kiállítás alkalmával. Ahány kopasznyakut láttunk, annyi féle egyöntetűség egyáltalában nem állapítható meg, úgy hogy bátran lehet állítani, mikép eredeti állat nem is létezik már, hanem csak különféle keresztezési produktumok. Így láthatók kopasznyakuk a legkülönfélébb színekben, a legkülönfélébb tarajalakulásokkal, sárga, palaszürke, csontfehér, rózsaszínű lábszárakkal, bóbítával, nyakövével és anélkül. Újabban kezdenek ez igazán kitűnő fajtával is behatóbban foglalkozni, így gróf Teleki László Gyula kendlónai gazdasága mutatott be az 1905. évi pancsovai országos baromfi kiállításon egy kollekciót, amely csodálatot keltett. A kiállított állatok nagytestű fehér, kiegyenlített fajtát mutató egyedek voltak. Egyöntetűség nincs azonban még az egyes tenyésztők által előállított törzsek között.

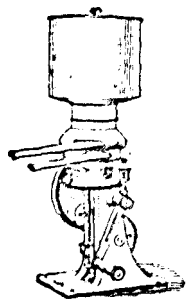
Annai bizonyosnak látszik, hogy ázsiai eredetű. Taraja egyszerű, bóbíta nélkül és nyaköv nélkül. A begy, mint vérvörös gombolyag kiáll a tollazatból s innen a hason át egész a végélig terjedő vonalban a törzs szintén csupas.

Gazdasági értéke ennek a fajtának igen nagy, mert testnagysága megüti a hazai fajtáink testnagyságát, páratlanul edzett, és ellenálló, ugy az időviszontagságok, mint a betegségekkel szemben, kitűnő tojó, s felette jól hizik, amellezt izletes a husa.

E tulajdonoknál fogva rendkívül kívánatos volna, ha a gazdaközönség e fajta tenyésztését is felkarolná, s megtartaná valódi minőségében. Értve ez alatt, hogy ne keresztezze idegen fajtával, hanem tenyészse ki tiszta vérben egy speciális hazai fajtává.

Eddig a cikk.

Mint értesülünk, kilátás van arra, hogy Erdélyben egy kopasznyaku tyuktenyésztő egyesület fog létesülni, amelynek feladata lenne azután az, hogy e tyukfajtának eredetét

Teljes tejszövetkezeti berendezéseket,

kézi-erő- és turbina-hajtásra, ugyszintén mindennemű tejjgazdasági gépeket és eszközöket tejszállításhoz, vaj és sajtgártáshoz legelőnyösebben szállít az

Első magyar tejjgazdasági gép- és eszkozyár

1660 FUCHS és SCHLICHTER, Budapest, VI., Jász-utca 7. szám

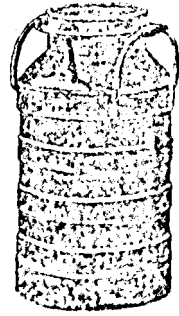
KÜLÖNLEGESSÉG:

„Svéd Globe Separator.“

Tejtelepek és tejszövetkezetek által termelt vajat évi kötés mellett korlátlan mennyiségben legmagasabb árakon veszünk át.

Árjegyzőkek, költségvetőkek, tervek ingyen és bérmentve.

= Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök =

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták“ és heremagtisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszert 15-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve. Sürgőncim: Kalmár-rostagyár.

tisztázza, a fajtát tisztavérben kitenyésztesse és így annak megmaradását és fejlődését előmozdítsa.

EGYLETI ÉLET.

Meghívó.

Az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ igazgatóválasztmányja május hó 2-án, (csütörtökön) d. u. 3 órakor Kolozsvárt, az E. G. E. Attila-utcai székházának üléstermében, rendes ülést tart, melyre az ig. választmány tagjait tisztelettel meghívja

az elnökség.

Tárgyak:

1. Mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása.
2. Földm. miniszteri leiratok:
  - a) a tőzsdereform tárgyában;
  - b) külföldi lokomobilok vámkezeléséről;
  - c) gazd. szaktudósítói kiküldetéséről;
  - d) karakul juh import ügyben;
  - e) szénkénegefecskenőkről.
3. Bizottsági és más jelentések.
4. A kolozsmegyei osztály elnökségének ügye.
5. O. M. G. E. átirata a „Független Ujság“ támogatásáról.
6. Hontmegyei g. e. felterjesztéseinek pártolását kéri.
7. Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Egylete felterjesztéseit pártolásra megküldi.
8. Új tagok bejelentése.
9. Ülés napjáig beérkezett tárgyak és esetleges indítványok.

KORMÁNYINTÉZKEDESEK.

Szénkénegefecskenő bírálata.

A földmivelésügyi miniszter értesülvén arról, hogy a szőlősgazdák a szénkéneggel való gyéritésnél egy bécsi gyártmányú olcsó, 30 koronás szénkénegefecskenőt használnak, egy ily fecskendőt a m. kir. rovarföldm. állomás által megvizsgáltatott és kipróbáltatott. Az állomás jelentését a miniszter a gazdasági egyesületekhez intézett körrendelettel közli és egyúttal felhívja az egyesületeket, hogy világosítsák föl a szőlősgazdákat és szénkénegraktár kezelőit arra, hogy a legmegbízhatóbb fecskendők azok, amelyek az állam közvetítésével a szénkénegraktárakban árusítatnak, mert ezek ugy a szerkezet szilárdságára, mint a pontos adagolásra nézve kipróbáltatottak. A jelentés egyébként így szól:

Ami mindenekelőtt az említett külföldi gyártmányú fecskendő szerkezetét illeti, az nem egyéb, mint a Vermorel fecskendő szerkezetének egy változata, mennyiben az adagoló kamarának szelep- és rugófelszerelése

éppen csak elhelyezésében különbözik attól. A különbség csak az, hogy a Vermorel fecskendőjénél ezek a részek függőleges (a gép tengelyével egyirányú) a megvizsgált fecskendőnél pedig vízszintes helyzetűek. Működésben persze éppen olyan jó, mint a Vermorel fecskendőjénél, de egyben megvannak annak hátrányai is, amik akkor érezhetők, ha a fecskendő működésében valami zavar áll be és az tisztításra szorul. Ilyenkor ugyanis ügyetlen ember — s a napszámosféle gépkezelés dolgában többnyire az — kezében nagyon hamar bekövetkezik az, hogy a huzással működő rugó becsuszik a szelepkamrába, aminek a rendbehozatala azután többnyire gépészti igényel, aki persze nincs mindig kéznél s így esetleg egy napi munkamegcsúszást okozhat.

A fecskendő másik főalkotó részének a dugattyunak, a dugattyurugónak és a rudon lévő adagoló gyűrűnek elhelyezése és működése szakasztott olyan, mint valamennyi eddig használatban lévő szénkénegefecskenőnél. Mindamelllett a gép hibájának és hasznavehetetlenségének főoka itt rejlik. A gépek készítője ugyanis, tudatlanságból, vagy felületességéből, figyelmen kívül hagyta azt, hogy a fecskendő helyes működéséhez és az eredményes gyéritéshez nem elég az, hogy a dugattyun bizonyos számú karikák legyenek, amelyek mindegyike bizonyos mennyiségű szénkéneggel megfelel, hanem hogy a dugattyu ki- s bejáró szabad része, valamint a karikák magassága is 10 illetve 11 gramm szénkénegre pontosan be legyen állítva. Ennek a főkövetelménynek ez a megvizsgált gép egyáltalában nem felel meg, mert bármilyen beállítás mellett, a megkívánt szénkénegmennyiségnél mindig kevesebbet adagol. Csupa véletlenségből persze megtörténhetik azért, hogy az ilyen fecskendővel gyéritett szőlő el nem pusztul, de okszerű gyéritést, melylyel biztos eredményre lehetne számítani, vele végezni nem lehet. Többnyire mégis csak vagy kevesebbet fog adni a gyéritő s akkor a filloxera marad meg, vagy pedig többet (ha a gép hibájával számítva kevesebb karikával dolgozik) és akkor a szénkénegtöbblet öli ki a tőkéből azt az életerőt, amit az előtt filloxera meghagyott.

A fecskendőnek harmadik főrésze, a földbejáró szurony nyújtott végű gázcsőnek látszik, aminek a gyengeségén kívül munkában az a hibája, hogy kopás esetén, vagy ha rozsdá éri, kifolyó lyuka könnyen kitágul úgy, hogy a szénkénege nem áll meg benne.

Mindezekon kívül azonban a gép értékét nagyban csökkenti az, hogy kiállítás és készítése meglehetősen kezdetleges. Szénkénegtartó hengere forrasztott rézlemezről készült, a szuronya pedig épp oly egyszerűen van beleerősítve a szénkénegtartó henger alsó-végébe, mint azoké a régebbi szerkezetű

fecskenőké, amelyek pár év előtt a szénkénegraktárakból kiselejteztettek és amelyek legtöbbének szuronya lötyögött, pedig azok munkában sem voltak sohasem.

Mindezek alapján, bár jobb szénkénegefecskenőinkhez mérten olcsóbb volna ajánlani a gépet és felületesen dolgozó gazdák körében piacot is szereznek neki, már csak megbízhatatlan adagolása is olyannak minősíti azt, hogy nem szabad azt a szőlősgazdák körében terjeszteni. Nem mindig az a legjobb ugyan, ami drága, de a jó gazdának azt is tudnia kell, hogy gazdasági gépekben a nagy olcsóság többnyire mit jelent.

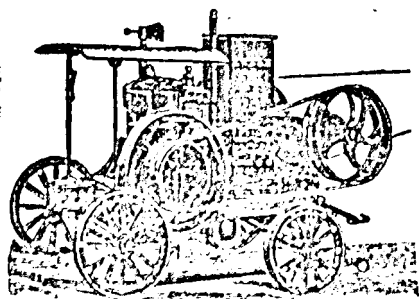
Fenti miniszteri rendelet értelmében azután, a nála megrendelt fecskendők átvétele alkalmával megmutattam a gépet Király Alajos gépgyárosnak is és a rendelet értelmében megkérdeztem, nem tudná-e ő is hasonló árban, természetesen jó szerkezetének megtartásával kiállítani. Ő a gépet megnézte és szétszedve megvizsgálta és azután kinyilatkoztatta, hogy olyan gépet olyan árban ki tudna állítani ő is, *de olyan kiállítású gépet restelne a gyárból kiadni!*

A gépre adott részletes kritikájára, különösen a hozzá felhasznált anyagot illetően nem terjeszkedem ki. Annyit azonban mégis megemlítek, hogy a két (a szóban levő olcsó és a Király-féle „Manlicher“) gépnek egyes alkotórészeit, anyagát és kidolgozását összehasonlítva, még a laikus előtt is szembezőkő a kettőnek óriási különbözősége. S végül, hogy említetlenül ne hagyjam, Király gépe jóval nagyobb és így súlyosabb amánál, ami a sárgaréz értékét tekintve — a gépneknek körülbelül 90%-a sárgaréz — nem kis mértékben járul hozzá az árkülömbözet létrehozásához.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— Gazdatisztek Darányi miniszternél.

A Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületének küldöttsége tisztelgett Darányi földmivelésügyi miniszternél Bujanovics Sándor udv. tanácsos vezetésével, aki átnyújtotta a földmivelésügyi miniszternek a Gazdatisztek Országos Egyesülete által a birtokos és gazdatiszt közötti jogviszony szabályozásáról szóló 1900. évi XXVII. t. cikk revíziója érdekében kidolgozott memorandumát, melyben kéri, hogy már a gazdatiszti kongresszusok által sürgetett gazdatiszti címkérdés aként szabályoztassék, hogy — a szerzett jogok épségben tartásával — a jövőben a gazdatiszti címet csak az használhassa, aki a megfelelő szakképzettséggel rendelkezik. Ezzel kapcsolatban kéri, hogy a gazdatisztek kötelező nyugdíjbiztosítása törvény útján rendeztessék, még pedig egy külön törvény útján, vagy amint ez legutóbb Ausztriában történt

Oberurseli Mótorgyár Részv.-Társaság Oberursel.

Iroda és raktár: VI., Ó-utca 6. szám. MAJNA-FRANKFURT MELLETT.

Legolcsóbb hajtóerő a „GNOM“ BENZIN- és SZIVÓGÁZ-MÓTOR.

4000-nél több üzemb. Könnyen kezelhető. Villanyos gyújtással. Okl. gépész felesleges. Költségvetés, tervek és egyéb felvilágosítás ingyen és bérmentve. Referenciák beszerezhetők: gróf Wenkheim Géza uradalmától, Csorvás (Békésmegye); gróf Wenkheim Frigyes uradalmától, Székudvar (Aradmegye); gróf Esterházy János uradalmától, Nyitra-Ujlak (Nyitrámegye); gróf Esterházy László uradalmától, Sárosd (Fehérmegye). Sándor Pál Mező-Bánd, Albisi Béla Alsó-Szováta, Lőte Lázár Kaál.

Nincs többé büz!

A **Bonodor Folyadék** a legbüzősebb árnyék-szék szagát hosszabb időre rögtön eltávolítja. *Elegysulya 5 kg. csomag, bérmentve 7.50 kor.* (Elegendő egy évre.) *1 kg. próbacsomag 2.50 kor.* csomagolással szállítás nélkül. Szétküldés csak készpénzért, vagy utánvétellel.

Vezérképviselő: FODOR FERENC, Budapest, VIII., Kisfaludy-utca 40/E.

LEGYEK

konyhából, kamrából, mészárszék-ből, istállóból, vágóhidról biztosan. elűzetnek, ha a falakat o o o o o

LÉGY-BONODORRAL

meszeljük. **Legjobb már kora tavasszal.** Egy kilo elegendő 25 □ méterre. 5 kgr. leírással 6 kor. franko utánvétellel

Számos elismerő levél!

egy az összes magánhivatalokra érvényes törvény útján. Végül figyelmébe ajánlotta a miniszternek a gazdatisztek egyesülete által létesíteni kívánt internátust, melynek megvalósítására anyagi támogatást, illetve visszafizetendő államkölcson megadását kéri. *Darányi* földmivvelésügyi miniszter szívesen fogadta a küldöttséget s kijelentette, hogy a gazdatiszti törvény revíziójára vonatkozó javaslatot tanulmány tárgyává fogja tenni. A kötelező nyugdíjbiztosításra vonatkozólag a miniszter jelezte, hogy a vonatkozó osztrák törvényt ismeri és a véleménye az, hogy a magántiszviselők kötelező nyugdíjbiztosítása elől nálunk sem fog lehetni elzárkózni s az egyesületnek erre vonatkozó előterjesztését komoly megfontolás tárgyává fogja tenni. Az internátus ügyét meleg érdeklődéssel kíséri s nem zárkózik el az elől, hogy ennek létrejöttét elősegítse. A küldöttség örvedetesen vette tudomásul a miniszter választát, ki azután szívesen elbeszélgetett a küldöttség tagjaival.

— A tejhamisítások üldözése Kolozsvárt. Az E. G. E. kolozsvármegyei szakosztályának kezdeményezésére és Szentkirályi Akos dr.-nak a város tanácsához beadott indítványára Kolozsvár város tanácsa addig is, amíg a törvényhatóság szabályrendeletet alkotna, a városi jövedéki hivatal közegei útján végre hozzálátott a kolozsvári piacra kerülő nagy mennyiségű hamis tej üldözésére. Az a szigorú ellenőrzés, amelyet a jövedéki hivatal közegei kifejtettek a hamis tej forgalomba hozatalának meggátolása terén, valószínűleg csakhamar végét fogja vetni a kolozsvári tejmizériáknak. Az ellenőrzést rendkívüli erélyvel végzik a hivatalos közegek és eddig nem kevesebb, mint 111 esetben koboztak el hamis tejet s miután a vegyvizsgáló állomás is megállapította, hogy mind a 111 esetben elkobzott tej tényleg hamis, a rendőrség az elárúsítók ellen megindította a megtorló eljárást.

— Uj gazdakörök a Székelyföldön. A székelyföldi gazdatársadalmi szervezkedés kiterjedésének örvedetes bizonyítéka az, hogy a földmivvelésügyi miniszter legutóbb a *nyárádszentsimoni* gazdák szövetségének, a *nyárádgálfalvai* gazdák szövetségének, a *sepsi-köröspataki* gazdakör, a *felsőcsernátoni* Bod. Péteri gazdakör, a *backamadarasi* gazdakör, a *pákéi* gazdakör alapszabályait hagyta jóvá.

— Ki akar fűtött komlószáritó házat építtetni? A mesterséges (fűtött) komlószáritóházzal függetlenítjük magunkat az őszi időjárástól, mert esős, harmatos komlót is jól lehet száritani. Mesterséges száritással hat óra alatt elkészül egy-egy komló felrakás, nemcsak a toboz színe marad egyenletesen zöld, de a komlóliszt is megtartja természete-

tét. A mesterséges száritás könnyű munka, éjjel-nappal folytatható, kevés tüzelőanyag kell, egy ügyesebb munkás kiszolgálja s hogy fényes eredményel dolgozik, igazolják a már eddig is épített száritók, az állami minta Fehéregyházán (N. Küküllő), Székelykeresztúron Jakabházi Gábornál, Dr. Béli Lászlónál Retenben (N. Küküllő), Béli Tivadarnál (Bódolán) a fogarasi m. kir. ménesuralomban, a báró Kemény-féle szenterzsébeti uradalomban, Waedt Rezsónél Segesvárt, továbbá Szásztukoson, Szászbudon, s még Bácskában és Fejérmegyében tiz helyen. A *Linhárt rendszerű* fűtött komlószáritó patent cég mérnöke helyszínelés okából május első napjain érkezik — ha valamely komlótermesztő vele tervrajzot, költségvetést akar a helyszínen készíttetni, úgy tudakozódásra szívesen válaszol az „Erdélyi Gazda” szerkesztőségére.

Fegyzet. A patentet régebbi épülethez hozzá is betoldani is lehet — s ennyivel is olcsóbb!

— Méhtenyésztési tanfolyamok a Székelyföldön. A m. kir. földmivvelésügyi miniszterium által *Marosvásárhelyen* a tanítás céljainak megfelelően berendezett minta-méhesben az Erdélyrészi méhtenyésztők számára az 1907. év nyarán 3 hetes időszaki tanfolyamok fognak tartatni és pedig: május 27-től június 15-ig földmives kiscgazdák, június 30-tól július 20-ig lelkészek és végül július 21-től augusztus 10-ig bezárólag néptanítók részére.

Céljuk ezen tanfolyamoknak, hogy az azokon résztvevők a méhtenyésztés gyakorlati, elméleti ismereteit és a kaptár készíttést elsajátítsák, hogy az eddigi szokásoktól eltérően okszerűen és biztos kézzel üzhessék a mezőgazdaság ezen jól jövedelmező mellékágát.

Egy-egy tanfolyamra 20—20 hallgató vétetik fel s ellátási segélyképen a lelkészek, tanítók naponként és személyenként 2.50 koronát, a földmives kiscgazdák 1.50 koronát kapnak. Ezenkívül a távolabbról jövő hallgatók az utiköltségre is nyernek segélyt.

A részt venni szándékozók felhivatnak, hogy bélyegmentes kérésüket a *Székelyföldi miniszteri kirendeltséghez címezve*, a kiscgazdák községi előjáróságuk ajánlásával, míg a lelkészek és tanítók felettes hatóságuk útján közvetlenül a miniszteri kirendeltséghez *Marosvásárhelyre* mielőbb nyujsák be.

— Ügetőverseny és kancaesikó-kiállítás. A Szolnok-Dobokavármegyei Gazdasági Egyesület ez év szeptember hó 15-én Désen ügetőversenyt s díjazással egybekötött kancaesikó kiállítást rendez. A bejelentési határidő szeptember hó 5. déli 12 órája.

— Gabona-közkartár Háromszékvármegyében. A székelyföldi kirendeltség közbenjárására a gidófalvi szövetkezeteknek ga-

bona-közkartár építésére a földmivvelésügyi miniszter 16.000 koronát adott. Az építést nemsokára megkezdik s egyuttal a közkartárhoz kitérő vágányt létesítenek. E hasznos gazdasági intézmény a háromszéki gazdaközönség gabonájának értékesítésére hasznos befolyással lesz.

— Vásártartási engedély. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a Szolnok-Doboka vármegye területéhez tartozó Deés r. t. városban a minden hét szombati napjára engedélyezett heti vásár ezentul állandóan minden hét pénteki napján tartassék meg.

— Gyapjuvásárlás. A szamosújvári kir. orsz. fegyintézet igazgatósága nagyobbmenyiségű, vegyes színű, első minőségű, erdélyi szálas, mosatlan, de minden idegen anyagtól teljesen mentes racka-gyapjut fog *direkt a gazdaközönségtől* bélyeges nyugtával nyugtandó azonnali készpénz-fizetés mellett kézilleg beszerezni. Már egy métermázsától kezdve lehet ajánlatot tenni.

— A munka ünnepe. Március 16-án a renovált Gizella-termekben (Bécs, XXI. Pragerstrasse) Ph. Mayfarth & Co. bécsi gépgyár és vasöntöde munkásai és alkalmazottjai jótékonycélú táncestélyt rendeztek, amely figyelmet érdemel, mert azt az örvedetes felvilágosítást adta, hogy még vannak olyan utánzásra méltó telepek, amelyekben a munkaadó a munkásaival teljes egyetértésben, harmoniában van.

Az estély, melynek tiszta jövedelmét a gyár munkásai betegsegélyző tőkéjének szentelték, igen lelkesen folyt le, amely által emelkedett, hogy a gyár főnöke: Moser ur, családjával együtt majdnem az ünnepély végéig jelen volt, s munkásai körében, kiknek legnagyobb része már 10, 20 évig szolgált alatta, a nyájasság mintaképet adta és a betegsegélyző tőke emeléséhez szép adomány nyújt hozzá.

A bál zenéjét az I. Munkás Zeneegyesület Florisdorf szolgáltatta, a szünetekben ugy a közkedveltségnek örvedő „Havasi gyopár” bécsi ének-quartett, mint a „Bécsi kedély” vonós négyes produkálta magát. Terpsichore muzsának hajnal hasadtáig hódoltak.

Fehér kopasznyaku fajta baromfit, tyukokat és kakasokat keresek megvételre! Akinek a régi erdélyi tiszta fajta, *egészen fehér tollu, nagy testű kopasznyaku baromfiakból két évnél nem idősebb* eladó példányai vannak, az sziveskedjék címét, továbbá: eladó állatainak számát, nemét, korát, színét, lehetőleg sulyát és egyéb pontos és részletes leírását, valamint árát az „Erdélyi Gazda” kiadóhivatalába, *Kolozsvár* — alanti számra való hivatkozással — mielőbb beküldeni. Ajánlattevőknek a vevő direkt fog válaszolni. (1898.)

MOTOROK

gáz, benzin, szivógáz és nyersolaj-

üzemre. Malomberendezések, villany-motorok, dynamók a legnevesebb gyárakból, legjobb minőségben, feltűnően olcsón.

Teljes cséplő-készletek mindennemű üzemre. Villany-berendezéseket szakszerűen, jól és olcsón végzünk!

Benzin- és gőzekék!

László és Sugár technikai üzlet
Budapest, V. Váci-körut 74/d.

Telefon 47—20. Telefon 47—20.

Önműködő mérőkészülék, mely a felmért tárgy nagyságát pontosan önműködőleg mutatja. Derabja csak 3 korona. Mindenkinek alkalmas és örökös.

— „Gazdák Biztosító Szövetkezete“ Vezérképviselője Kolozsvár, Attila-u. E. G. E. székháza. Biztosítást elfogad tűz, jegkár ellen és életre is! Előnyös feltételek! Tessék ajánlatot kérni!

— Budapesti szeszárak. Az Első Alföldi Cognacgyár Részvénytársaság és Szeszfinomítógyár heti üzleti jelentése szerint az árak Budapesten: Finomított szesz adózva nagyban 152-50 kor. kicsinyben 156-50 korona. Finomított szesz adózatlanul nagyban 50-50 kor., kicsinyben 52— kor. Nyers szesz adózva nagyban 152— kor., kicsinyben 156— kor. Denaturált szesz nagyban 42— kor., kicsinyben 44— korona.

— Betörés. Az éjszaka betörték a Király utcában egy pálinka-, likör- és rumkereskedésbe, de onnan csak az *Első Alföldi Cognacgyár r. t. barack-pálinkáját* és egyéb gyártmányait vitték el, mert tudják, hogy az a legjobb. 1709

Magyar Jelszó Hitelbank

képviselősege

Kolozsvárt, Jókai-utca 2. sz. alatt (gr. Rhédey-ház I. e.)
Az intézet alaptőkéje 40 millió korona
záloglevél kölcsönöket
nyújt földbirtokra és nagyobb városokban fekvő házakra 4%-os és 4½%-os záloglevelekben.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ bizalmi férfiai adnak véleményét. 1001

Uj simaszalma-sajtó

Umrath és Társa cégtől Budapesten.

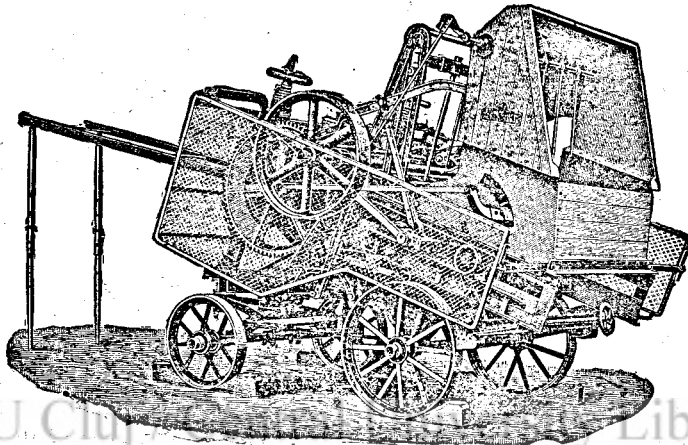
Umrath és Társa Budapesten (Váci-körút 60.) vasállványú simaszalma-sajtókat 2 nagyságban készítenek (lásd az 1. számú ábrát), minden nagyságú gőzcséplőgépekkel való üzemhez. A meghajtás a dobtengelyről történik (lásd a 2. számú ábrát), de ahol a helyi viszonyok megkívánják, közvetlenül a locomobil által is meghajtható a sajtó, mely esetben a cséplőgép viszont a sajtó második lendkerekeről lesz hajtva.

A gőzcséplőgépéből kijövő szalma egy tolokészülék által egyenletesen a sajtó dugattyúhoz vitetik. Mihelyt a szalmabála a megelőzőleg beállított kívánt nagyságot elérte, az önműködően beavatkozó kötegelosztó megszakitja a további szalmavezetést és az Umrath és Társának szabadalmát képező tük ugyan csak önműködően bekapcsolódnak. A simán elosztott egyenletes nagyságú bálák hossza 120 cm. illetve a nagyobbik sajtónál 150 cm., magasságuk 32 cm., míg szélességük kívánság szerint 20—80 cm. között szabályozható. A bálák súlya eszerint 18—50 kgr.

A sajtó alatt veszélymentesen és portól háborítlanul ülő egyénnek csak a fonálfogókra lerakott kötőfonalat kell kényelmesen az ugyanitt alkalmazott késsel levágnia és a csomókat megkötnie. A kötözésre kötőfonál szolgál. A netán a szalmában levő szemek a sajtó alá hullanak.

A sajtó teljesen vasból van, kiválóan rövidre van építve, keskeny nyomtávolságú és nagyon könnyen szállítható.

A sajtóval egy az Umrath és Társa cég által szabadalmazott törekelevátor is összeköttetésbe hozható, melynek alkalmazásával ezenkívül a nagy töreke-rosta polyvája a sajtó-

1 számú ábra. Szabadalmazott simaszalma-sajtó Umrath és Társa cégtől Budapesten.

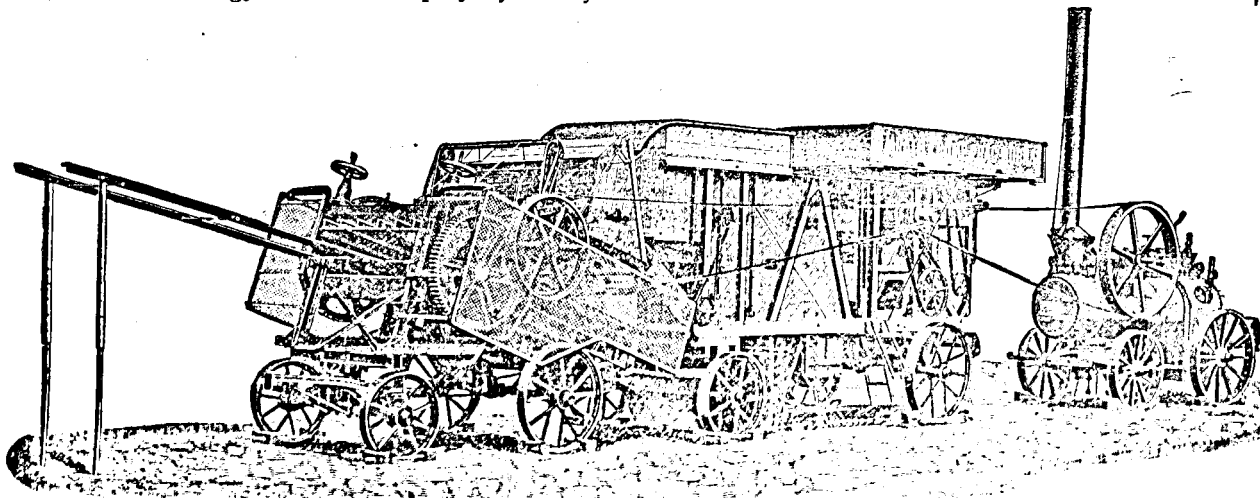
hoz vezethető, mely berendezés által az egész sajtó értéke jelentékenyen fokoztatik.

Ezen sajtó alkalmazása amint ismeretes, kiváltképpen a következő előnyöket nyújtja.

1. A cséplésnél 10—15 ember, akik különben a szalma eltakarításával, kötözésével és elhordásával volnának elfoglalva, megtakarítatik, amennyiben a sajtó a bálákat önműködőleg egy kocsihoz vagy egy kazalhoz szállítja. A szabadalmazott törekelevátor alkalmazása által további 5 ember takarítatik meg.

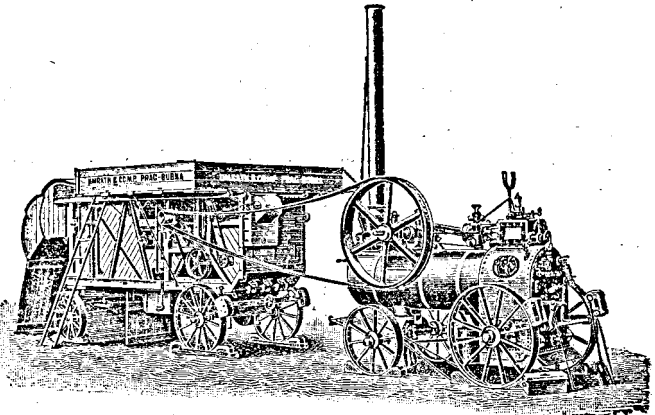
2. Az egyenlő nagyságú bálák, egyenletesen és rétegenként sajtolva, töretlen szalma mellett, könnyen szállíthatók és könnyen eloszthatók, lehetővé teszik továbbá a szalma-készletnek és felhasználásának pontos ellenőrzését.

3. A szalmából háromszoros mennyiség helyezhető el ugyanazon pajtában, mint kézzel kötött szalmából.

2. számú ábra. Gőzcséplőkészlet simaszalma-sajtóval és szabadalmazott törekelevátorral Umrath és Társa cégtől Budapesten. (2)

A mi különlegességeink:

Cséplőgépek

kézi-, járgány- és gőzerőre.

ROSTÁK

Lokomobilok

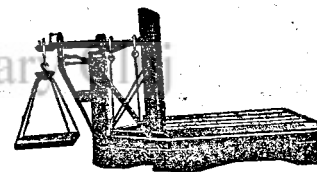
gazdasági és ipari célokra.

Kerekeken 12 HP.-ig Fekvők 100 HP.-ig.

UMRATH és TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

1801. V.

HESZ-féle mérlegek

gazdasági használatra, mint: szekér-, marha-, raktár-, százados-, tizedes- és tolosúlymérlegek. — Elismert kitűnő elsőrendű gyártmány, mely valamennyi megküldetett kiállításon legmagasabb díjban részesítettett.

Hesz Viktor,

1868

I. Erd. hidmérleggyára

Nagyszében.

Árlapok ingyen és díjmentesen küldetnek.

OLBRICH L. BUDAPEST

VI., TERÉZ-KÖRUT 6.

□ □ ALAPITVA 1875. □ □

Szifajártó, nyerges, bőröndös és sportoikkék készítője.

◇ TELEFON SZÁM 80—44. ◇ 1914

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Segédszerkesztő:

ÉBER ERNŐ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA

ALSÓ-FEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET.

90-1907.
Sz. G. E.

HIRDETMÉNY.

Az „Alsó-Fehérvármegyei Gazdasági Egyesület“, a Nagyméltóságú m. kir. Földmivvelésügyi miniszter úr anyagi támogatása mellett Nagyenyeden, 1907. május hó 4-ikén

díjazással egybekötött

VII. TENYÉSZÁLLAT-KIÁLLITÁST

és **BIKA-VÁSÁRT** rendez.

A tenyészállat-kiállítás feltételei:

1. Pénzbeli jutalomra csakis kisbirtokosok tarthatnak igényt (5-100 holdas kisbirtokosok).
  2. Államdíjak úgy, mint egyleti díjak, ha megfelelő állatok a kitűzött díjra nem lennének, ki nem osztatnak.
  3. A díjak csak az esetben oszthatók ki, ha kiállítók állataik tulajdonjogát, illetve tartását, ápolását és gondozását legalább egy évre visszamenőleg megfelelően igazolják.
  4. Az egyes osztályoknál díjazásra alkalmas anyag hiányában a kitűzött díjak kioszthatók nem lennének, úgy a fennmaradt díjak más osztályok anyagának díjazására fordíthatók.
  5. Díjakat csak alsófehérvármegyei tenyésztő nyerhet.
  6. Idegen vármegyei gazdák tenyészállatai elismerő oklevéllel tüntethetők ki.
  7. A díjak és oklevelek odaitélése felett a bíráló-bizottság határoz. Az össz bíráló-bizottság elnöke: gr. Teleki Árvéd. Az egyes osztályok bíráló bizottságának elnökei: gr. Bethlen Sándor, Br. Bánffy Ferencz és Tóth Miklós. A bíráló-bizottság 22 tagból áll.
  8. A bíráló-bizottságnak hivatalból szavazati joggal bíró tagjai: a m. kir. kerületi állattenyésztési felügyelő, az állami törvényhatósági központi és járási állami állatorvosok, s az egyesület titkára.
  9. Egy kiállító — egy osztályban — csak egy díjat nyerhet.
  10. Egyesületi és magándíjak relatív jóságú állatoknak kiadatnak.
  11. A kiállítás kezdete 1907. május 4-én d. e. 9 órakor. Helyszín Nagyenyed város vásártere.
  12. A díjak 1907. május 4-én d. u. 5 órakor a helyszínén, kedvezőtlen idő esetén a városház nagytermében fognak kiosztatni.
  13. Szilaj bikák felhajtása nem engedélyeztetik; általában a tulajdonosok felkéretnek, hogy a kiállításra felhajtott állatok körül kellő számú és ügyes cselédeket alkalmazzanak.
  14. A kiállításra felhajtott állatok elhelyezéséről és mérsékelt áru takarmány beszerzéséről az Egyesület titkári hivatala gondoskodni fog.
  15. A bíráló-bizottságnak jogában áll az elnökség kívánatára a helyszínén magát kellő számú bíráló-bizottsági tagokkal kiegészíteni.
  16. A kimutatásban kitüntetett államdíjak csak akkor adhatók ki, ha azokat a kiállítás napjáig a földmivvelésügyi kormány rendelkezésére bocsátja az egyesületnek.
  17. A kiállításra felhajtott állatok után térdíj nem szedetik.
  18. 1907. május 1-ig be nem jelentett állatok csak azon esetében helyeztetnek el a kiállítás területén, ha még ott erre alkalmas hely üresedésben van.
  19. A kiállításra bejelentett és a kiállítás napján eladott tenyészállatok eladási árának 2%-a az eladó tulajdonos által a Gazdasági Egyesület alaptőkéje javára az Egylet pénztárába a kiállítás helyszínén befizetendő.
  20. Tenyésztők és kiállítók tenyészállataik bejelentése végett dr. Inczédi-Joksmán Ödön gazd. egyt. titkárhoz (Nagyenyed, vármegyei ház); a szállítási kedvezményes igazolványokért pedig a Dévai m. kir. állattenyésztési felügyelőséghez forduljanak.
- Végül minden érdeklődő értesítettik, hogy a tenyészállat-kiállítás rendezésére dr. Varró László Nagyenyed város polgármesterének elnöklete alatt egy 16 tagból álló rendező bizottság kéretett fel.

A díjak következőleg állapítatnak meg:

	Állami		Egyleti		Áthozat	Állami		Egyleti		Áthozat	Állami		Egyleti	
	Korona					Korona					Korona			
I. Magyar erdélyi fajtánál.														
a) községi bikák díja, gondozás, jöltartás, ápolás, jámborság tekintetében	I.	—	60	—										
	II.	—	30	—										
	III.	—	20	—										
	IV.	—	10	—										
	V.	—	10	—										
b) községi bikák gondozóinak cseléd-díjazásra	I.	—	30	—										
	II.	—	20	—										
	III.	—	10	—										
	IV.	—	10	—										
	V.	—	10	—										
c) kisbirtokosok által nevelt 1-3 éves bikák díja	I.	—	40	—										
	II.	—	30	—										
	III.	—	20	—										
	IV.	—	10	—										
d) kisbirtokosok 4-8 éves teheneinek díja	I.	100	—	—										
	II.	80	—	—										
	III.	60	—	—										
	IV.	50	—	—										
	V.	40	—	—										
	VI.	30	—	—										
	VII.	20	—	—										
	VIII.	10	—	—										
Átvitel		390		310										
II. Pinzgani fajtánál:														
a) kisbirtokosok 1-3 éves bikáinak díja	I.	50	—	—										
	II.	40	—	—										
	III.	35	—	—										
	IV.	30	—	—										
	V.	25	—	—										
	VI.	20	—	—										
	VII.	10	—	—										
III. Sertések:														
a) kisbirtokosok vagy községek kanjainak díja	I.	—	20	—										
	II.	—	10	—										
b) kisbirtokosok tenyész kocáinak díja	I.	—	10	—										
	II.	—	10	—										
Juhok:														
a) kisbirtokosok kosainak díja	I.	—	10	—										
	II.	—	10	—										
b) kisbirtokosok tenyészjuhainak díja	I.	—	10	—										
	II.	—	10	—										
Összesen		1000		400										
Főösszeg		1400												

Kitűzve 54 különböző díj 1400 korona értékben!

Kelt Nagyenyeden, 1907. évi április hó 15-én.

1912

Inczédi-Joksmán Ödön dr.,
az „Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület“ titkára.

Zeyk Dániel s. k.,
az „Alsófehérvárm. Gazd. Egyesület“ elnöke.

Minden gazda a saját érdekében cselekszik, ha a hirneves és csakis eredeti

BÄCHER-féle acél-ekéket és tégely-acél eketeszteket

vásárolja. — A BÄCHER-féle ekék s eketesztek kisgazdák számára is készülnek és könnyű súly, biztos járás, tartósság tekintetében minden más gyártmánytól fölülmúlnak és munkateljesítés tekintetében kiválnak.

Az ekéfejek törhetetlen acélból készülnek, melyekért öt évi szavatosságot vállalok.

Bächer Rudolf

kizárólagos ekegyárának raktára.

Magyarországi vezérképviselő:

SZÜCS ZSIGMOND

Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 68. szám.

Árjegyzéket és árajánlatot készséggel ingyen küldök.

A MELICHAR-féle császári és királyi szabadalmazott „UNIKUM DRILL” sorvetőgép

egy célszerű szerkezet, kevés vonderősükséglet, pontos szabályozhatóság, mint tartósság tekintetében valamennyi gyártmány között az első helyet foglalja el. Erről tanuskodik azon körülmény, hogy az utóbbi 10 évben 20,000-nél több ilyen gép adatott el.

MELICHAR FERENCZ

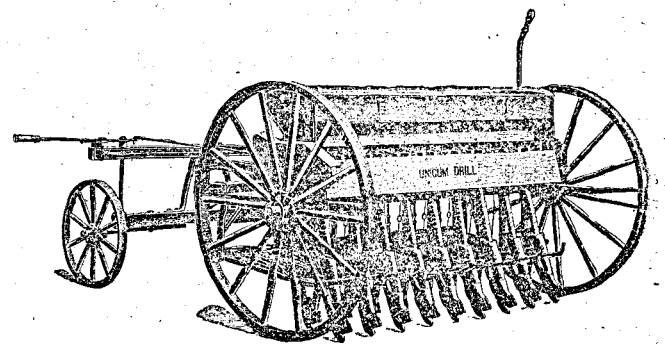
császári és királyi szabadalmazott vetőgép-gyárának raktára.

Magyarországi vezérképviselő:

Szücs Zsigmond

Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 68. szám.

Abrás leírással és árjegyzékkel kívánatra ingyen szolgál.

Gőzeke szántás.

Egy Lokomobil-rendszerű gőzekém részére lapályos vidéken 300–400 hold bérszántást keresek. Bővebb felvilágosításokkal készséggel szolgálok.

1904

Gróf Bethlen Sándor

M.-Gezse, u. p. Maros-Ludas.

Eladó.

Nagysármáson a hitelszövetkezet tulajdonát képező jó karban levő 4 lóerejű

kazánnal biró cséplőgarnitúra,

amely szalmatüzelésre is be van rendezve, elevátor nélkül; változott üzleti viszonyok miatt eladó. Értekezni és zárt írásbeli ajánlatokat beadni a hitelszövetkezet igazgatóságánál Nagysármáson lehet folyó évi április hó végeig,

Ugyanott a gép is megtekinthető.

A nagysármási hitelszövetkezet igazgatósága.

CSABAGYÖNGYE

már Julius hóban érő, bőtermő, igen jól szállítható muskatály szőlő-ujdonság, sima és gyökeres vesszők és egyéb exquisit szőlőfajták árjegyzéke

1854

megjelent.

Sajgó, posta: Szécsény

Siposs Imre

ny. kir. jbiró szőlőszetéről.

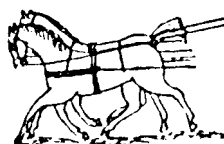
FISCHER

-féle szab. impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvával óvhatók meg a legbiztosabban a kazlak, gépek és kocsik az eső ellen.

Ezen ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak 10–12 évig. A 24 év óta fennálló FISCHER-féle zsák- és ponyvagár Budapest, V., Nádor-u. 31–33., az ország legnevesebb uradalmainak szállítója. 1806

Mindennemű juta- és lenzsákok gyártása
Ponyvakölesző intézet.

SCHMIDT M.

szilgyártó, nyerges és bőröndös Budapest, VIII., Rákocsi-ut 25. a Vas-u. sarkán. Ajánlja saját gyártmányú kocsizó- és lovagló szerszámait, utazó- és kézi bőröndök női kiegészítőit (ridiklő) és övek, pénz, szivar- és cigaretták stb. tárcáit. Árjegyzék ingyen. 1859

DUNKY FIVÉREK

CS. ÉS. KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK

ajánlják a mai kor igényeinek megfelelően berendezett műtermüket a nagyérdemű közönség becses figyelmébe.

Műtermeik vannak:

Kolozsvár, Miskolc,
Mátyás király-tér 10. Városház-tár 20.

Dés, S.-A.-Ujhely,
Felsősetátér. Főtér 9.

1729

Sárospatak,
Kossuth Lajos-u. 70.

Kolozsvári Takarékpénztár És Hitelbank Részvénytársaság.

Teljesen befizetett alaptőkéje: **1.200.000 K.** Tartaléktőkéje és egyéb alapjai: **539.522 K. 40 f.**

Betétek könyvecskére és tolyószámokra: **9.328.092 K. 84 f.**

■ Irodái: Bankosztály, Mátyás király-téri 7. sz. saját házában. ■

■ Áruraktári osztály a pályaudvar mellett, Baross-tér 3. szám. ■ Zálogháza, Király-utca 3. sz. alatt. ■

— Üzleti órák délelőtt 9—12 óráig, délután 3—¹/₂5-ig. —

Betéteket elfogad könyvecskére vagy folyószámlára, előnyös feltételek mellett és azokat rendszerint felmondás nélkül fizeti vissza.

Jelzálogkölcsonőket készpénzben ad ház és földbirtokra 10—65 évig terjedő időtartamra a legelőnyösebb kamattal és tőkétörlesztési hányaddal.

Jelzálogkölcsonőket konvertál igen előnyös feltételek mellett és minden ilyen ügyletet a lehető leggyorsabban bonyolít le.

Leszámitol vállókat a legmérsékeltőbb kamattal.

Folyószámlái hitelek nyújt akár jelzálogi, akár értékpapír fedezet mellett.

Értékpapírokat vesz és elad, valamint ezek eladását

közvetíti idegen számlára, mindig a legelőnyösebb feltételek mellett

Szelvényeket bevált, ugyiszintén sorsolt értékeket is.

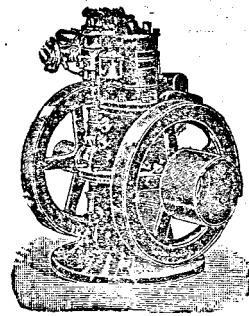
Árukra előleget ad készpénzben, ha azok áruaktáraiba be vannak tárolva.

Áruk betárolását, kezelését és eladását elvállalja előnyös feltételek mellett a m. á. v. kolozsvári állomása mellett lévő áruaktáraiban és azokat szakszerűen kezelteti.

Zsákokat és ponyvákat kölcsönöz bármily mennyiségben mérsékelt díj mellett.

Zálogházi kölcsönőket ad bármilyen ingóságokra, vagy arany- és ezüsttárgyakra a törvény által megszabott kamattal. 1007

Legujabb rendszerű Benzinmotoros cséplőkészleteket, Stabilmotorokat, benzinlokomobilokat

jótállás mellett szállit

Signer F. és R.

cég, a Reform-motorgyár

magyar vezérképviselője,

BUDAPEST, V., Kálmán-utca 15.

— Kedvező fizetési feltételek! — 1871 II.

Több aranyéremmel kitüntetett

'Lapusnyaki' bőtermő magtengeri

100 kilónként 16 kor., válogatott csövek közepéről morzsolva 24 kor., ugyanilyen 10 mázsán felül rendelve 20 kor. Tápús szeme nemcsak kitűnő hizlaló takarmány, hanem főzve csemegének is pompás.

Levéldus szára legjobb takarmány és csalamádé. Mult évi átlagtermése 2958 kiló szem, 100 kiló csöves 846 kiló szemet ad.

Csiktapolczai

Lázár László

uradalma

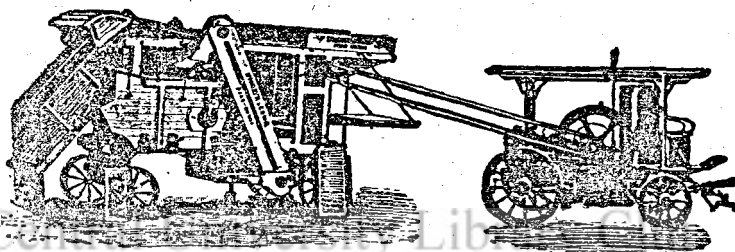
1889

Lapusnyak, posta Hunyaddobra.

MOLNÁR MÁRTON

Ajánlja legjobb szerkezetű

benzin-motorait, benzin-lokomobiljait és benzin-cséplőkészleteit

Szolid vidéki ügy-nökök alkalmaztatnak. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

BUDAPEST, Nefelejts-uteza 59. szám.

1897

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Budapest, Váci-körút 68.

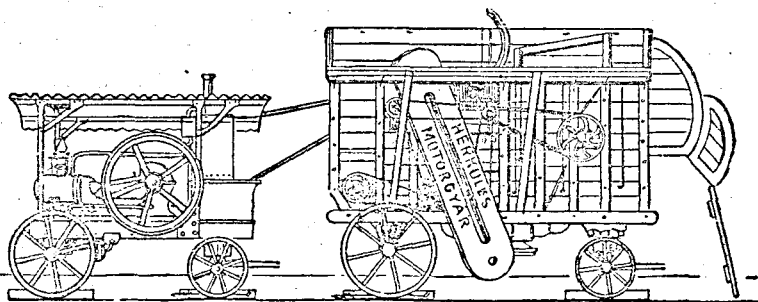
— a legújabb és legjobb árak mellett ajánlatosak —

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakaszalók, járgány-cséplőgépek, lóhő-cséplők, üszítő-rosták, korikolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet f. kaplók, azonos kavágók, répvágók, kukoricamorzsolók, éralók, őrlőmalmok, egyetemesszél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Gazdáknak fontos!

Legujabb rendszerű és minden gazda által könnyen kezelhető benzin-cséplőgépeket, tekvőmotorokat malom, és téglagyári berendezéseket kedvező fizetési feltételek mellett, legolcsóbban szállit a

HERKULES-MOTORGYÁR Budapest, V. Váci-ut 30.

— Kitűnő munkáért teljes szavatosság. — Gőzgépek cserébe vételnek. — Árlap és elismerő levelek ingyen és bérmentve. — 1855

Olosó tüzelőanyaggal dolgozó

Szivógázmotorok

Óriási megtakarítás tüzelőanyagban. Üzemköltség óránként és lóerőnként csak 1—¹/₂ fillér! — Legolcsóbb és leghatékonyabb üzem! Legmesszebbmenő szavatosság! —

● Benzin- és nyersolajmotorok. Motoros cséplőkészletek. ●

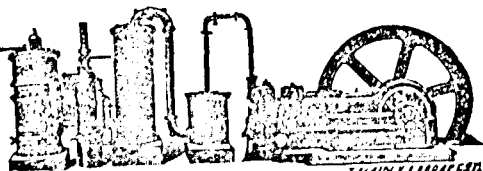
HAJÓS és TÁRSA okleveles mérnökök motorvállalata

1899

BUDAPEST, V., Sziget-utca 9. szám.

Telecon 66—69.

— Árjegyzék és költségvetés ingyen. —

Vétel és kölcsön, új és egyszer használt

mag-
sabona-
burgonya-
faszén-
gyapjú-

ZSÁK

kazal-
repce-
behordási-
rostaalj-
waggon-]

PONYVA

szőlőkötöző fonal kg.-ja 40 fill., csomagoló vászon kg.-ja 70 fill., kötelek, zsák-zsinegek, lópokróczok. „HUNGÁRIA” kettős kézi kévekötélek favéggel.

NAGEL ADOLF, zsák és ponyva-gyár és kölcsönintézet — Budapest, Arany János-u. 10. sz.

Sürgönycim: NAGELA BUDAPEST. 1906 Vidéki telefon: 35—92.

Gazdák Biztosító Szövetkezete
BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.
Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Alapítványok a kormány hozzájárulá- sával	1,970.340.— „
Rartalékok	764.760.16 „
Összesen:	2,735.104.16 K.
1901. évi fölösleg	90.349.— K.
1902. „	59.782.26 „
1903. „	109.331.73 „
1904. „	72.438.23 „
1905. „	61.730.60 „
1906. „	39.243.65 „

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintét az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2—2½%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adták fel biztosításukat 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványnyal és félvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013

az igazgatóság.

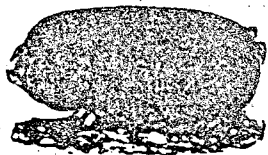
Mérnöki iroda!

GÁBOR REZSŐ, okl. mérnök.
Budapest, VIII., Rákóczy-ut 73.

Birtoktagosítások, határrendezések, dűlőutak kitűzése, eredei és mezei vasutak és utak tervezése és építése. Helyi érdekű vasutak előmunkálatai és tervei. Artér meghatározás. Ártólítések, belvízelvezető és öntöző csatornák, talajjavítás, áthidalások. Vizvezeték, csatornázás, fűtés, szellőzés, világítás. Gazdasági épületek tervezése. Mindennemű felmérések és tervek, költségvetések. 1915.

Url Rezső

sertésbizományos
Budapest, VIII.,
Bérkocsis-
utca 12. Telefon: 97—05.

Sertéseket sovány és hizott állapotban a legmagasabb napi áron értékesít.
1870

TÖRÖK szerencséje ÖRÖK

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt 30 millió koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a két legnagyobb nyereményt, és pedig:

kétszer a **600.000** koronás nagy jutalmat, a főnyereményt.

a legnagyobb **400.000** koronás főnyereményt

továbbá 5 a 100.000, 3 a 90.000, 3 a 80.000, 3 a 70.000, 4 a 60.000, több 50.000 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és ezeken kívül számtalan 10.000, 5.000 3.000, 2.000, 1.000, 500 koronás és egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 20-ik új **125.000** sorsjegyre **62.500** pénznyeremény magyar osztálysorsjátékban jut és összesen

16 millió 457.000 korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Legnagyobb nyeremény esetleg **1.000.000** korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 a 200.000, 2 a 100.000, 2 a 90.000, 2 a 80.000, 2 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 3 a 40.000, 3 a 30.000, 6 a 25.000, 9 a 20.000, 13 a 15.000, 44 a 10.000 kor. és még sok egyéb nyeremény.

A *hét* melyik *napja* bir Önre nézve különös *jelentőséggel*? Rendeljen nálunk oly sorsjegyszámot, mely azon nap mellé van jegyezve, amelyen különös eseményeknek volt részese.

Vasárnap
9776

Hétfő
41936

Kedd
109040

Szerda
123026

Csütörtök
9873

Péntek
46365

Szombat
12122

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—
1/2 „ „ „ 3.— „ „ 6.—; 1/1 „ „ „ 6.— „ „ 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

folyó évi május hó 5-ig,

hozzánk bizalommal beküldeni, miután szerencse-sorsjegyeink igen keresettek és gyorsan elfognak.

1908

TÖRÖK A. és Tsa

Sürgönycim: Törökék Budapest. **BANKHÁZ R. T. BUDAPESTEN** Sürgönycim: Törökék Budapest

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruhánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Szervita-tér 3/a. (Saját palotánkban.) I. fiók: Váci-körut 4/a. II. fiók: TEREZ-körut 46/a. III. fiók: Múzeum-körut 11/a.

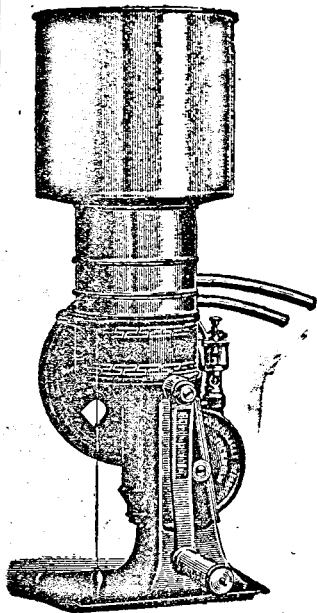
Cickekets
mindennemű nyomtatványhoz
szép és tisztá kivitelben
pontosan és olcsón
Fischer's
Budapest
Vidéki megrendelések pontosan
eszközökkel

Alfa Separator r. t., tejgazdasági gépgyár

Budapest, VI. Lomb-u. 11.

1907. évi mintájú

Alfa Separator

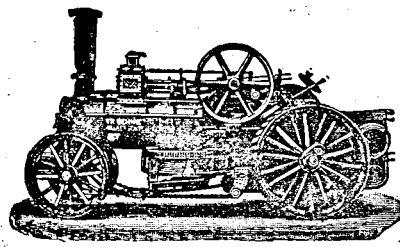
a legújabb és legtökéletesebb fölöző-gép. Kérjen prospektust.

Gyárunk előállítja az összes tejgazdasági gépeket és eszközöket, berendez teljes tejelepeket. Mindig friss oltóanyag! 1018

Több mint 700 első díj!

Árjegyzék, költségvetés díjtalan.

Dehne Fr. gőzekegyára Halberstadtban.

1885

Gőzekemozdonyai házagpótló fontos újításokkal vannak ellátva. Az eddigieket minden irányban megelőzik. Versenyképes árak, kedvező fizetési feltételek.

Vezérképviselőt:

TIMÁR EDE

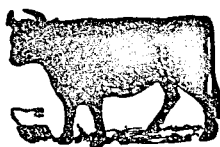
Budapest, Lipót-körút 28. sz.

Fiumei Kávébehozatali Társaság kolozsvári fióktelepe Mátyás-király tér 12. (Telefonsz. 475.)

Világhírű „SOERABAJA” kávékeverék

Valódi „TÖRÖK” kávé, 1 kilogramm 3 korona 80 fillér. Zamatja és kitűnő íze felülmulthatatlan.

Tea és Rum különlegességek.

Méltóságos gróf

Teleki Domokos ur

gernyeszegei 1913

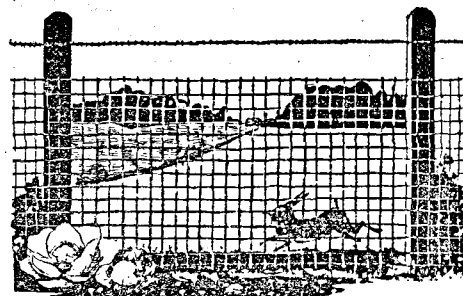
uradalmában,

Sperker Ferenc szentdemeteri tenyészetéből származott bika után nevelt 8 drb. számfeletti felfolyatott

Magyar-Erdélyi fajta tehén eladó.

Értekezni alulirottal lehet, posta- és vasutállomás helyben. Pálffy Dezső, intéző.

BÁMULATOSAN OLCÓSÓ KERITÉSEK

Szőlőtermelők
figyelmébe!

Mezőgazdák
figyelmébe!

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyára

Budapest, VIII., Üllői-ut 48/36.

ajánlja kizárólagosan szabadalmazott **Hungária sodronyfonatát**, mint a legelősből készített anyagot, mely előnyeivel fogva felülmul minden eddig alkalmazott sodronykerítést. A szőlő- és mezőgazdaságra néve rendkívül fontos és világszabadalommal védett találmány előnye: Olcsóság!

Horganyozott vassodronyból készül, (nem kell befesteni):

körülbelül 5 centiméter lyukbőséggel,

Készletben: 1, 1½ és 2 méter magasságban valamennyi dróterősségben.

Sodronyerősség: 1-2 1-4 1-6 1-8 2- 2-2 2-5 2-8 mm

Ár □-méterenként: 40 50 60 70 80 94 112 132 fillér

Körülbelül 3x5 centiméter (hosszukás) lyukbőséggel:

Készletben: csakis 1 méter magasságban.

Sodronyerősség: 1-2 1-4 1-6 1-8 2- 2-2 2-5 2-8 mm.

Ár □-méterenként: 58 78 88 98 108 128 148 168 fillér.

Csomagolásért, földadásért és kezelési költségeikért számítok négyzetméterenként 1 fillért, de egy küldeménynél legalább 50 fillért.

Célszerűség: A fonat elegendő sűrű lévén, még apró baromfi áthatolását is meggátolja; felső és alsó szélei pedig tüskések, tehát az átmaszást megnehezíti. A fonat csavart szálat — mint vékony sodronykötelet — a kerítés hosszirányában futnak, miáltal nagy az ellenálló képessége; a keresztirányban pedig hullámosak, a szálak összecusúsodása tehát ki van zárva. 1½ m. és 75 cm. magas fonat kapható az 1 m. és 1½ m. magasnak közepén való elvágása révén.

Könnyű kezelés: Kézrel meghuzva, egyszerűen a faducokhoz szegzendő horganyozott kettős szeggekkel, a fonat sima és feszes marad. Ez által a fonat bármikor ismét leszedhető és más helyen ismét fölérőszíthető. A fonat összekuszálódása ki van zárva. — Feszítő-sodronyok, csavarok stb. alkalmazása fölösleges. A fonat fölött egy-két sor tüskésodrony alkalmazva, a kerítés tetszés szerint megmagasítható. — A tüskés sodrony ára méterenként 6 fillér, horganyozottan, 6 cm. tüskétávolsággal.

Számos elismerő levél áll rendelkezésre.

Továbbá gyárt és szállít: közönséges gép- és kézi sodronyfonatokat, csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat, valamint nyaraló-, park- és erkélyrácsokat sodronyfonat és kovacsolt vasból, föld- és kavicsrostákat, kosarakat magtár-ablakrostélyokat, ökörszárkosarakat, szikrafogókat, szőlőbogyózórostákat, cséplőgépekre való gabonaosztályozó-hengereket stb.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

1874

Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás.

Viharálló, rozsdavédő,

legjobb mindennemű vas szerkezetek mázolására!! Különösen ajánlható:

Hidak, vas- és bádognetők, vasgerendák,

oszlopok, gazometerrk, kandeláberek, vasrácsok, vasajtók mázolására. — Minium-alapozás nem szükséges.

Mintamázolattal, prospektussal, szinkártyával szívesen szolgálnak egyedüli gyárosai:

LUTZ EDE és TÁRSA festékgyára

BUDAPEST, VII. KER., ÖRNAGY-UTCA 4. SZÁM.

Kelemen és Deutsch

műszaki üzlet

Budapest, VI., Gyár-utca 32.

Telefon: 11-85.

1901. Amerikai

kézi daráló,

kukorica és egyéb mag-neműek darálásához leg-

jobb kivételben 20 korona árban helyt Budapest.

Nagyobb vételnél megfelelő engedmény! Szállít továbbá: szerszám és szer-számgépeket, gépolajat, gépkendő zsirt, transmiszió részeket és bármely más műszaki cikkeket.

Jutányos árajánlattal ingyen és bérmentve szolgálunk.

Szíves megkereséseket kérünk.

Keresek

használt, de jókarban levő marok-rakó aratógépet, darálógépet, tisztavérű meklenburgi kocza malaczkokat.

1911 Szíves ajánlatot kér:

Balla Lajos Kis-Sármás.

Sovány és hizott sertéseket

legjobban értékesít és beszerez

BAUER B. GYULA sertésbiplományos

BUDAPEST, VIII., Rákóczi-u. 73.

Telefon 79-41. Telefon 79-41.

Minden felvilágosítást díjtalanul készséggel adunk.

1900.

Valódi Kállai Lajos motorok csakis Budapest VI., Gyár-utca 50. sz. a. kaphatók.

Legujabb kitüntetések: 1902., 1903., 1904. és 1905. években 16 első díjjal, diszoklevéllel és ezüstéremmel kitüntetve.

Kállai Lajos motor-gyára Budapest, VI., Gyár-u. 50. szám.

Teljes jótállás kitűnő cséplésért!

Ajánlja teljes jótállás mellett **Benzinmotor és villamos benzinlocomobil cséplőkészleteit kettős tisztító szerkezettel.**

Egyedül létező újdonság. Önműködő ellenőrző és biztosító szelep Benzinlocomobilok szabadalmazott kettős tisztító cséplőkkel VI., Gyár-u. 50 sz. mindenkor üzemben láthatók.

1804 Ezen motorcséplőkészletek a legkitűnőbb sikerrel vannak működtetésben:

Báró Kemény József úrnál, Marosnémeti (Erdély), Gróf Mikes Kelemen úrnál, Magyarcsutva (Erdély), Zeykfalvi Zeyk Dániel főispán úrnál, Nagy-Enyed és az ország több száz kisebb-nagyobb gazdaságában.

Legolcsóbb üzem! Árjegyzék ingyen és bérmentve! Olcsó árak részleire!

KÁLLAI LAJOS- féle motorcséplőkészletek, melyek hazánkban mindenütt a legkitűnőbb bevételek, a magyar gazdaközönségnek.

Valódi Kállai Lajos motorok csakis Budapest, Gyár-u. 50. sz. a. kaphatók.

BRÜNN-KÖNIGSFELDI GÉPGYÁR MOTOROSZTÁLYA.

EGYEDÁRUSÍTÓ ABELES EMIL

BUDAPEST VÁCI-UT 14. AJÁNL

PETROLIN BENZIN-MOTORT és LOKOMOBILT, RENDKIVÜL OLCSÓ ÜZEMŰ SZIVÓGÁZMOTORT.

FIGYELEM! T. motorvevőimet vagy megbízottjait a telepemen ingyen betanítom a kezelésre. ○○○○○○○○○○

A Locomobilok viz elpárologtatási készülékkel vannak ellátva s így a vízszükséglet 15 liter. Legmesszebb menő szavatosság.

BENZIN-LOKOMOBILS CSÉPLŐKÉSZLETEK.

KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK.

Elsőrangú gyártmány.

1892

Az Erdélyi Kereskedelmi Társaság FODOR és TÁRSAI megbízásokat elfogadnak

Jármos ökrök tinók,

sertések, juhok, lovak és egyéb tenyész- vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelősség mellett gyorsan és utányosan direkt forrásból közvetít.

Cim:
Erdélyi Kereskedelmi Társaság Kolozsvár, Szentegyház-utca 2-ik szám.

1762 Telefon 311.

Piros Delaware vessző

sima 30.000 drb. I. oszt., ezre 20 frt. II. oszt. 15.000 drb. ezre 10 frt. Fajtisztaságért felelősség!

2 éves bor és csemege fás és zöld oltványok, a legkitűnőbb Chasselas, Muskotály és különleges csemege fajokban.

Európai és amerikai

sima gyökeres vessző, mérsékelt áron.

Árjegyzéket mely a „Delaware“ s az összes fajok részletes ismertetését és sok hasznos tudnivalót tartalmaz — **ingyen és bérmentve küld:**

SZÜCS SÁNDOR ÉS FIA
szőlőtelepe

1793 **BIHARDIÓSZEG 14.**

Bendel Gusztáv
BUDAPEST,
V., Váci-körút 80.

Ajánlja mint egyedélárusító Magyarország és melléktartományai részére a híres konstanci vasöntő- és gépgyár r.-t. Rieter & Koller) legujabb

• téglagyártó-gépeit. •

Különös figyelmet érdemel: Az összes téglagyártógépek és készülékek a legujabb kivitelben vannak építve és pedig 30 évi tapasztalatok alapján.

Kitűnőnek bizonyult modernebb készülékek cserepek-gyártásához. Kívánatra költségvetések és külön katalógusok!

Kényelmes részlettörlesztésre szállítunk!

Vadászfegyvereket, valódi belga gyártmány. Gramafonokat és hangszereket. Fényképező készüléket. Látcsöveket.

Szénási és Kardos
VII. kerület, Rákóczi-ut 86/W.

Kérje nagy képes árjegyzékünket ingyen és bérmentesen.

9161

Gazdasági kereskedelmi és iparbank Részvény-Társaság
BUDAPESTEN, ERZSÉBET-KÖRÚT 35.

Telefon 149. Postapénztári Cheque szám'a: 15603
Cheque számla: a Magy. Ieszmít. és pénzváltó-banknál.

BANKOSZTYLYA
utján törlesztéses jelzálogkölcsönt földbirtokokra, továbbá városi bérházakra legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolítja le az érték legmagasabb arányáig. Megkeresésnél beküldendő a teleklönyvi kivonat és kataszteri birtokiv.

VÁLTÓ-
kölcsönt gazdáknak, birtokosoknak, gazdatiszteknek,

KÖLCSÖNT
sorsjegyekre értékpapirokra és vidéki takarékpénztári részvényekre — a legelőnyösebb módon eszközöl.

Árjegyzék, költségvetés és szabzerű felvilágosítás
1461 ingyen.

Gazdasági egyesületeknek, valamint köztégi szervezeteknek tömeges megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

Bérbeadó!

Hunyadvármegyében, a Sztrigy-folyó mentén, vasutállomás mellett, circa 300 k. hold jó minőségű szántó, legelő és rétből álló birtok. A birtok jó gazdasági épületekkel és gazdatiszti lakással bir. Gazdasági felszerelés és állatok nem adatnak át. Erdő nem képezheti haszonbérlet tárgyát, azonban a faszükséglet a tulajdonos erdejéből fedezhető. A birtok 1907. őszén volna átadható. Bővebb felvilágosítást nyújt: **Barcsay Andor dr.** országgy. képviselő,
Budapest, V. Akadémia-u. 9.

1896

1877

Szigeti Lajos utócai

HÉJJ és STIASNY

szijgyártók, nyergesek és bőröndösök

BUDAPEST, VIII., Muzeum-körút 10/c sz.

A legnagyobb raktárt tartunk nyergekből, lószerszámokból, mindennemű lovagló- és utazási cikkekből s minden készítményünk elegáns és tartós kivitelű. Ugy lófőlszerelési tárgyakkban, mint bőröndökben és általában bármiféle utazási cikkekből a legfinomabb és legszebb kapható, még pedig úgy a szerényebb, mint kényesebb igényeket kielégítő. Tartalékos tiszték részére a fegyvergyakorlat tartamára kompl. nyergeszerrel kölcsön is szolgálunk.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

HAZAI IPAR!!

WOHANKA TITEL
KÉTUTEMŰ NYERSOLAJ
MOTOROK és LOKOMOBILOK
ÜZEMKÖLTSEGEK NAGYSÁG SZERINT

1 1/2 - 2 FILLER
ÓRÁNKÉNT és LÓERŐNKÉNT
NINC S ROBBANÓ és TŰZ-VESZÉLY
MINDEN PÉNZÜGYI ELLENŐRZÉS
és ENGEDÉLY NÉLKÜL.

WOHANKA és TÁRSA BUDAPEST
N. V. VÁZLIKÖRÚT 76.

HAZAI IPAR!!

1811

Dávid S. J.

kocsigyártó és kocsifényező üzlete

BUDAPEST,
V., Vigszinház-utca 3.

Raktáron vannak különféle alaku kocsik. Régi kocsik előnyös feltételek mellett becseréltetnek s kijavított s fényezett állapotban ismét eladatnak.

1821

Szontágh Pál

rézaru gyári raktára.

Budapest, IX. Üllői-ut 19.

Ajánlja saját gyártmányu, eddig a legjobbnak elismert szabadalmazott

Turul szőlőpermetezőit.

Legfőbb előnye: Szellőzőkánja könnyen kivethető, ez által a permetező könnyen tisztítható és tölpre tisztán eltehető.

Továbbá Turul-rózsapermetezőt 1/10 és 2 literes nagyságban. Prospektus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik. 1893.

Yorkshire-sertések

erős, nagy, csontos példányok, tenyésztésre kiválóan alkalmasak eladók,
Lovag Aubin Károly gazdaságában

Királyhalmán (Nagykükkölyö-megyel u. p. Alsó-Komána, M. Á. V. Homoród-Kóhalom, Bővebb felvilágosítást a tulajdonos ad, ki előjegyzéseket is elfogad.

1884

Az eredeti **MÉLOTTE** tejfölözőgép 0.08% zsírtartalomra fölöz. Ezt bizonyítja a Magyarországi vezérképviselő, a **GEITNER és RAUSCH** cég Budapest, VI., Andrassy-út 8. kezeiben lévő, hivatalos bizonyítvány és számos elismerő levél, mely a gép tartósságát is dicséri. Teljes tejgazdasági telepek berendezése kézi és erőhajtásra.

Arjegyzék és ajánlat ingyen! Alapítva 1865. 1856 Számos első kitüntetés!

Törlesztő kölcsönök.

Az Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál

Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók föld-birtokok és városi bérházakra.

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérházaknál a telekkönyv, házbéradó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönknél számíttatik, kissébekeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

1501

Gyors és olcsó lebonyolítás.

Acetylen világítási berendezések,

önálló teleppel, a szabadalmazott **LUX** készülékkel. Kezelés nélküli, önműködő carbid a vízbe eső rendszerű teljesen veszélytelen fejlesztők.

Elektromos világítási és erőátviteli berendezések.

Speciálítás: önálló kis telepek. (Elektrogének) városok, kastélyok, gyárak, szállodák, malmok és magánházak részére. Kezelés nincsen, olcsó vételár! Egy 16 gyf. izzólámpa óránként 1 fillérbe, egy tényleges lóerő 6 fillérbe kerül. Motorok: benzinre, gázra, nyersolajra sth.-re bármilyen célra.

FEJÉR és SCHMIDT

Budapest, Eötvös-tér 2. szám.

1807 (a.)

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Fürdő és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristof

utódai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3. 1008

☛ Telefon-szám 567.

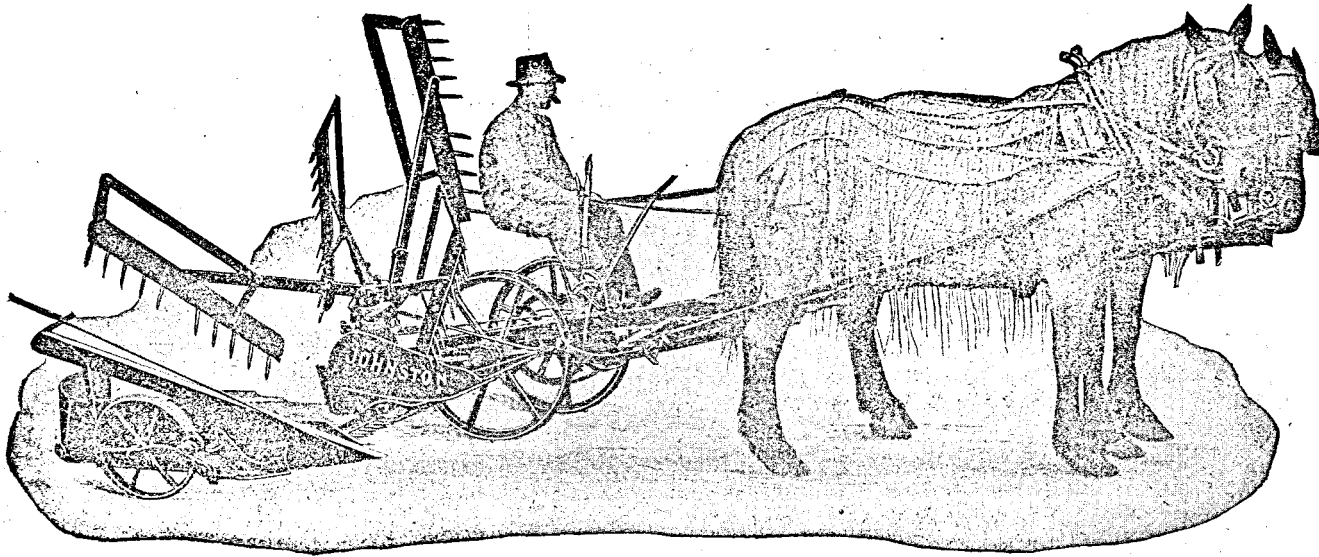
☛ Telefon-szám 567. ☛

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyszőnyeget szakszerűen készítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

A The Johnston Harvester Co.

legmodernebb amerikai speciális aratógépgyár, mely a magyarországi használatra szánt gépeket teljesen a hazai viszonyokra alkalmazva készíti.

JOHNSTON

kéveköti aratógépek, marokrakó aratógépek, fűkaszálók, szénaforgatók és gyűjtőgépek a legtekélyesebb szerkezetű, legkönnyebb kezelésű és legmegbízhatóbb munkateljesítésű e nemű gyártmányok a világon.

A „JOHNSTON” aratógépek dőlő gabonában is jó munkát végeznek.

Az 1906-iki idényben 1600 „JOHNSTON” gép talált Magyarországon legelőkelőbb uradalmi körében elhelyezésre; az 1907-re már eddig is beérkezett több száz darabra szóló utánrendelés a „JOHNSTON”-gépek birtokosainak megelégedését minden dicséretnél meggyőzőbben bizonyítja. 1590

Vezérképviselő és főraktár: Melichár Ferencz Bächer Rudolf Budapest, VI. Nagymező-utca 68.

1900. párisi világkiállítás Grand Prix. KWIZDA FERENC JANOS

cs. és kir. ausztriai-magyarországi, kir. román és bolgár fejed. udv. szállító, ker. gyógyszerész 1737. I. Korneuburg, Bécs mellett. — Lósporcikkek.

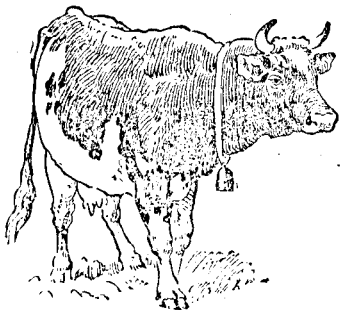

Kwizda-féle Restitutions-fluid

cs. és kir. szab. mosóvíz lovak számára.

Ára egy üvegnek 2 kor. 80 fill.

Több mint 40 éve használják az udvari és más nagyobb istállóknak, úgy a polgári mint katonai körökben, az izmok erősítésére, nagy használat előtt és izombénaság ellen. A lovat trainingben igen nagy munkabírásra képesíti.

KWIZDA-féle Korneuburgi marha-táppor.

Étrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. — 50 év óta a legtöbb istállóban használatban étvágytalanság, rossz emésztésnél, a tej javítására s a tejelés fokozására. 1 doboz ára 1.40 K. 1/2 doboz 70 fillér.

Csakis ezen védjeggyel valódi. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész, Budapest, VI. Király-utca 12. és Andrásy-ut 26. szám.

Kwizda-féle sertéspor

Érzszer a hizlalás előmozdítására. Kis doboz Kor. 1.20. Nagy doboz Kor. 2.40.

Kwizda-féle baromfi-por

diatetikus szer a tápszerhez való hozzáadásra lúdak, kacskák, tyukok, gyöngytyukok, pácak stb. részére. Egy doboz ára K. 1.

Eladó házhelyek.

Kolozsvár legszebb jövőjű, nagyon fejlődő városrészében — az új színház közelében — az Erdélyi Gazdasági Egylet telkén, az Attila-utcában még néhány jó házhely eladó. — Bővebb értesítés: naponta délután 11—1 óráig és délután 4 órától 6 óráig az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári irodájában, Kolozsvárt, Attila-utca 2. sz. alatt.

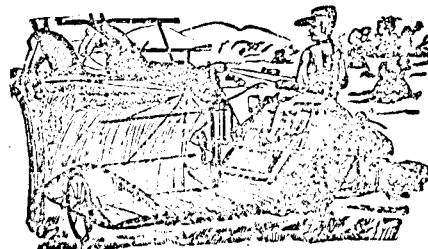
● Csatornázás! Vízvezeték! Villanyvilágítás! ●

1596

„NOXON” Canada-kaszáló-gépeket

elsőrendű gyártmány

Kéveköti, arató-gépeket, fűkaszálókat,

melyek kifogástalanul dolgoznak, szállítanak: MAYFARTH PH. és TÁRSA, BÉCS II/I. gépgyára és vasöntődéje.

M. m. Frankfurt, Berlin, Párizs,

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Figyelmeztetés

Martin a Doctor Trnkóczy krajnai hizláló és védőszere. Kereskedésekben is kapható s a legmagasabb kitüntetésekben részesült. — Gondos gazdák minden tenyészállatnak adják s ezrivel küldik a köszönő iratokat. Trnkóczy-gyógyszertár 1689 Laibach. Postán küldve 5 csomag ára 2 korona 70 fillér.